

**Školský vzdělávací program pro obor
vzdělávání**

**Lesnické práce 41-56-E/01
se zaměřením na lesní výrobu**

Obsah

1 Úvodní identifikační údaje	4
2 Profil absolventa	5
2.1 Název a adresa školy, zřizovatel	5
2.2 Název ŠVP, kód a název oboru vzdělávání	5
2.3 Profil absolventa	5
2.3.1 <u>Uplatnění absolventa v praxi</u>	5
2.3.2 <u>Očekávané kompetence absolventa</u>	5
2.3.3 <u>Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání</u>	9
3 Charakteristiku vzdělávacího programu	10
3.1 Identifikační údaje	10
3.2 Charakter pedagogické koncepce	10
3.3 Organizace výuky, realizace praktického vyučování	11
3.4 Způsob a kritéria hodnocení žáků	12
3.5 Průřezová témata	16
3.6 Podmínky přijetí ke vzdělávání	17
3.7 Způsob ukončení vzdělávání	17
3.8 Přístup ke vzdělávání žáků se speciálními potřebami	18
4 Učební plán	20
4.1 Identifikační údaje	20
4.2 Učební plán	20
4.3 Tabulka souladu RVP a ŠVP	21
4.4 Přehled využití týdnů v průběhu školního roku	21
5 Učební osnovy	22
5.1 Český jazyk	23
5.2 Občanská nauka	28
5.3 Matematika	36
5.4 Literatura	41
5.5 Tělesná výchova	45
5.6 Informační a komunikační technologie	54
5.7 Lesnictví	60
5.8 Technologie a materiály	65
5.9 Ekonomika lesního hospodářství	73

5.10 Řízení motorových vozidel	78
5.11 Odborný výcvik	83
6 Základní podmínky pro zajištění výuky v daném oboru vzdělání	92
6.1 Základní prostorové a materiální podmínky	92
6.2 Personální podmínky	92
6.3 Organizační podmínky	92
6.4 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech	95
7 Charakteristika spolupráce se sociálními partnery	98

1 Úvodní identifikační údaje

Název a adresa školy, zřizovatel

- o název školy: Výchovný ústav, SVP HELP, ZŠ a SŠ
- o adresa školy: Zámecká 107, 768 04 Střílky
- o IČO 479 35 740
- o IZO: 181 019 621

výchovný ústav pro mládež

IZO: 103031537

střední škola

IZO: 110022866

školní jídelna

IZO: 103207619

středisko výchovné péče HELP

IZO: 110 500 814

- o jméno ředitele: Mgr. Ladislav Huťka
- o kontakty:
 - email: hutka@vustrilky.cz, tel. 573 312 042
 - webové stránky: www.vustrilky.cz
- o zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 00 Praha 1

Název školního vzdělávacího programu

- o Lesnické práce se zaměřením na lesní výrobu

Kód a název oboru

- o číslo oboru: 41 – 56 – E/01
- o název oboru: Lesnické práce se zaměřením na lesní výrobu

Stupeň poskytovaného vzdělání

- o střední vzdělání s výučním listem, kvalifikační úroveň EQF 2

Délka a forma vzdělání

- o 2 roky v denní formě vzdělávání

Číslo jednací

- o VUS/SS/2024/4810

ŠVP platné od: 1. 9. 2014

Razítko školy

Podpis ředitele

Aktualizace platná od: 30. 8. 2024

2 Profil absolventa

2.1 Název a adresa školy, zřizovatel

Název a adresa školy: Výchovný ústav, SVP HELP, SŠ a ZŠ, Zámecká 107, 768 04 Střílky

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 00 Praha 1

2.2 Název ŠVP, kód a název oboru vzdělávání

Název ŠVP: Lesnické práce se zaměřením na lesní výrobu

Kód a název oboru vzdělání: 41 – 56 – E/01 Lesnické práce

Platný od: 1. 9. 2014

2.3 Profil absolventa

2.3.1 Uplatnění absolventa v praxi

Absolventi příslušného vzdělávacího programu se uplatní zejména v lesních výrobních procesech a v navazujících činnostech. Především při výrobě reprodukčního materiálu a v manipulačních skladech, v pěstební oblasti, v základních lesnických činnostech (na úrovni lesního dělníka), při péči o komunální zeleň, péči o přírodu v územích se zvláštním režimem ochrany, v trvalé péči o zeleň podél komunikací nebo v závodech primárního zpracování dřevní hmoty. Absolventi budou mít zkušenosti s:

- úpravou vytěženého dřeva a jeho transportem na odvozní místo;
- kácením, ukládáním, odvětvováním a příčným řezáním celých kmenů stromů;
- zalesňováním a pěstováním lesa.

Součástí vzdělávání je i příprava k získání oprávnění pro práci s motorovými pilami, obdobnými zařízeními a odborná příprava k získání řidičského oprávnění skupiny T.

Absolventi se mohou uplatnit na postech lesní dělník (s výjimkou těžby dřeva nad úřez 15 cm), manipulační pracovník na skladech dřevní hmoty, pracovník v lesních školkách, pracovník správy městské zeleně, pracovník pěstební činnosti v NP a CHKO, pracovník technických služeb, OSVČ v oblasti služeb v lesnictví.

2.3.2 Očekávané kompetence absolventa

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby rovnoměrně rozvíjel kompetence žáků jak k učení, řešení problémů, ke komunikaci, personálním a sociálním kompetencím, tak také k občanským kompetencím a kulturnímu povědomí, k pracovnímu uplatnění, matematickým kompetencím a ke kompetencím využívání informačních technologií. Nejpodstatnější pro naše žáky jsou přitom odborné kompetence, které budou uplatňovat při svém budoucím povolání a budou

rozhodovat o jeho pracovním zařazení. Přičemž je nutné klást důraz na individuální schopnosti a možnosti žáků. Zmíníme z každé skupiny nejdůležitější kompetence, na kterých se při výuce důsledně pracuje.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

a) Kompetence k učení

Absolventi mají pozitivní vztah k učení a umějí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky pro studium. Absolventi využívají ke studiu různé informační zdroje, umějí ovládat práci s textem a následně vyhledávat a zpracovávat informace a s porozuměním poslouchají mluvené projevy a zapisují si poznámky. Absolventi zvládají také hodnotit své vzdělávání a přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí. Dále mají informace o dalších možnostech vzdělávání ve svém oboru.

b) Kompetence k řešení problémů

Absolventi samostatně řeší dle svých schopností a možností běžné pracovní i mimopracovní problémy. Absolventi porozumí zadání úkolu, získávají informace potřebné k řešení problému a volí prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné k jeho vyřešení. Absolventi také využívají zkušeností a vědomostí nabytých dříve a jsou schopni spolupracovat s jinými lidmi.

c) Komunikativní kompetence

Absolventi se vyjadřují dle svých schopností a možností v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích a vhodně se prezentovat při oficiálním jednání. Absolventi formulují své myšlenky srozumitelně a zpracovávají věcně správně různé písemnosti. Dále naslouchají pozorně druhým a vyjadřují se a vystupují v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

d) Personální a sociální kompetence

Absolventi posuzují dle svých schopností a možností reálně své fyzické a duševní možnosti a odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích a také přijímají radu i kritiku ze strany jiných lidí a ověřují si získané poznatky, zvažují názory, postoje a své jednání. Absolventi předchází osobním konfliktům a diskriminaci.

Absolventi pečují o svůj fyzický i duševní rozvoj (důsledky nezdravého životního stylu a závislostí). Absolventi jsou schopni adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a jsou připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi jednají odpovědně a samostatně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu, dodržují zákony, respektují práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika) a oprostí se od nesnášenlivosti a diskriminace. Absolventi jednají v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování a přispívají k uplatňování hodnot demokracie. Absolventi se zajímají o politické a společenské dění u nás a ve světě a chápou význam životního prostředí pro člověka.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění

Absolventi mají odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomují si význam celoživotního učení a jsou připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám. Absolventi mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a dále mají reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru (např. obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků).

g) Matematické kompetence

Absolventi správně používají a převádějí dle svých schopností a možností běžné jednotky, používat pojmy kvantifikujícího charakteru, čtou různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.), provádějí reálný odhad výsledku řešení dané úlohy, rozpoznávají základní tvary předmětů a jejich vzájemnou polohu v rovině i prostoru a aplikují matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích.

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Absolventi pracují dle svých schopností a možností s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívají adekvátní zdroje informací a efektivně pracují s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií a uvědomují si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

ODBORNÉ KOMPETENCE

a) Pracovat s technologickou dokumentací a technologickými požadavky

Absolventi se orientují v běžných výrobních normách, předpisech výrobků a návodech k použití výrobků.

b) Volit, vybírat a používat vhodné materiály pro lesní výrobu

Absolventi respektují zákonitosti procesů a dějů v přírodě, znají dopady působení člověka na přírodu. Při využívání a přetváření přírodního prostředí uplatňují dle svých možností teoretické znalosti o přírodním prostředí. Dodržují zásady hospodárného využívání a ekologické likvidace materiálů po skončení jejich životnosti a dodržují zásady pro vhodné uskladnění materiálů.

c) Používat vhodné technologické postupy výroby a technologické vybavení

Absolventi zvládají práci s ručním nářadím, nástroji, jednoduchými stroji a zařízeními, také činnosti související se zajišťováním sadebního materiálu, zakládáním, ochranou a pěstováním lesa. Dodržují předepsaný technologický postup, správně vybírají potřebné nástroje a nářadí a jednoduché stroje ve výrobním procesu. Používají vhodné metody skladování, balení a přepravy výrobků a dodržují přitom bezpečné pracovní postupy. Absolventi obsluhují, seřizují, provádějí běžnou údržbu a jednoduché opravy nářadí, nástrojů, jednoduchých strojů a zařízení. Věnují pozornost vlivu technologií, které používají na život zvířat a rostlin v přírodě. Získají odbornou připravenost k řízení motorových vozidel skupiny T.

d) Zajišťovat vybrané základní činnosti v lesní výrobě

Absolventi provádějí sběr semen a rouby lesních dřevin ze země či žebříků a zajišťují prvotní péči o materiál, provádějí základní činnosti ve výrobě sazenic (připravují půdu, školkují, pečují o semenáčky a sazenice, připravují transport a vyrábí obalovanou sadbu). Pečují o sadební materiál (ukládání, zakládání a ochrana před vnějšími vlivy) a provádějí obnovu lesa běžnými způsoby. Poskytují péči a ochranu kulturám a mladým porostům, a to chemickou a mechanickou ochranu proti škodám zvěří a škodlivým hmyzem. Provádějí výchovu porostu (seče plecí, prostřihávky, prořezávky, výřez plevelných dřevin ručním i mechanickým nářadím), těžební zásahy do maximálního úřezu 15 cm řetězovou motorovou pilou a základní údržbu lesní dopravní sítě ručním nářadím. V rámci přidružené výroby vyrábí dřevěné násady, oplocenky a drobné výrobky ze dřeva. Absolventi transportují dříví od pařezu na vývozní (odvozní) místo pásovým vytahovačem, poskytují základní péči o zvěř (připravují krmiva).

e) Dbát na bezpečnost práce a ochranu při práci

Absolventi znají a dodržují základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence. Chápu zásady bezpečnosti práce jako nedílnou součást své profese a péče o zdraví své i spolupracovníků. Absolventi si osvojili zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti a rozpoznají možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví.

Znají systém péče o zdraví pracujících (preventivní péče, nároky na ochranu v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem) a zásady poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu.

f) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

Absolventi chápou kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku, dodržují stanovené normy a předpisy související se systémem řízení jakosti a dbají na zabezpečení parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, a přitom zohledňují požadavky zákazníků.

g) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

Znají význam, účel a užitečnost vykonávané práce (finanční a společenské ohodnocení), zvažují při plánování a posuzování činnosti možné náklady, výnosy, vliv na životní prostředí a sociální dopady. Absolventi hospodaří v rámci svých možností efektivně s finančními prostředky a nakládají s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

h) Uplatnit se na trhu práce

Absolventi využívají možnosti uplatnění na trhu práce ve svém oboru a povolání, vycházejí z pracovních, platových a jiných podmínek, respektují pracovní požadavky zaměstnavatelů a přizpůsobují se změněným podmínkám. Získávají a vyhodnocují informace o pracovních nabídkách z různých zdrojů, využívají poradenských a zprostředkovatelských služeb. Absolventi s potenciálními zaměstnavateli vhodně komunikují, uplatňují práva a povinnosti zaměstnavatelů i pracovníků.

2.3.3 Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Vzdělání probíhá 2 roky, a to formou denního studia. Vzdělání je ukončeno závěrečnou zkouškou a dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy.

3 Charakteristika vzdělávacího programu

3.1 Identifikační údaje

Název a adresa školy: Výchovný ústav, SVP HELP, SŠ a ZŠ, Zámecká 107, 768 04 Strážky

Název ŠVP: Lesnické práce se zaměřením na lesní výrobu

Kód a název oboru vzdělání: 41 – 56 – E/01 Lesnické práce

Platný od: 1. 9. 2014

Délka a forma vzdělávání: 2 roky v denní formě vzdělávání

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s výučním listem, kvalifikační úroveň EQF 2

3.2 Charakter pedagogické koncepce

Jedná se vzdělávací program určený výhradně pro žáky umístěné ve výchovném ústavu, tedy žáky s nařízenou ústavní nebo uloženou ochrannou výchovou v důsledku poruch chování. Výchovně vzdělávací proces směřuje k celkovému rozvoji osobnosti jedince s poruchami chování, který má často velmi negativní vztah ke školní práci a školní docházce.

Výchovně vzdělávací proces se podílí na reedukaci nežádoucích způsobů chování, podpora je zaměřená na snížení školního deficitu a posílení motivace ke školní práci, k seberozvoji a dalšímu vzdělávání orientovanému na další profesní dráhu.

V průběhu celého vzdělávání je kladen důraz na individuální přístup k jednotlivým žákům. Často jde o individualizovanou výuku vzhledem k tomu, že žáci nastupují do vzdělávacího oboru v průběhu celého školního roku z různých škol a s různou úrovní vědomostí a dovedností. Výuka je vždy přizpůsobena úrovni žáků a jejich zvláštnostem s přihlédnutím na průběh předchozího vzdělávání.

Příprava v učebním oboru je zaměřena na rozvíjení jednotlivých složek osobnosti, na posílení sebevědomí a prožití pozitivní zkušenosti. Výuka je postavena především na získávání praktických dovedností a zkušeností. Převládá praktické vyučování nad teoretickým vzděláváním, přičemž ani toto není opomíjeno. V jednom týdnu je zastoupena výuka praktická v odborném výcviku, která se střídá s výukou teoretickou. Tímto se snažíme docílit vyšší efektivity ve výuce a zabránit jednostrannému zatížení žáků během jednoho týdne. Prostřídání a změny činností praktického vyučování a teoretické výuky je u žáků s poruchami chování předpokladem vyšší úspěšnosti.

Žáci se připravují pro jednoduché práce v oboru lesnictví od ochrany přírody až po těžbu dřeva do maximálního úřezu 15 cm a transport dřeva, zacházení s jednoduchými nástroji, náradím a zařízeními. Žáci jsou vedeni tak, aby byli schopni uplatnit se na trhu práce, začlenit se

do společnosti, měli pozitivní vztah k pracovním činnostem a zájem o další rozvoj svých dovedností.

V rovině teoretické jsou využívány moderní metody a přístupy ve výuce, aktivizující metody práce s využitím didaktických pomůcek a moderní techniky (dataprojektor, DVD, videa, interaktivní tabule, magnetofon apod.). Praktická výuka je orientována především na zvládnutí manuální práce, získání zručnosti, ale i samostatnosti. V rámci odborného výcviku se žáci seznámí s pracovními postupy při výrobě reprodukčního materiálu, v pěstební oblasti, nutné k základním lesnickým činnostem, pro péči o komunální zeleň, péči o přírodu na územích se zvláštním režimem ochrany, pro trvalou péči o komunální zeleň podél komunikací nebo pro práci v závodech pro zpracování dřevní hmoty.

Podstatnou součástí je posilování vzájemné spolupráce při osvojování moderních metod učení, uplatňování principů kooperace ve skupině žáků i s vyučujícím. Žáci jsou vedeni ke kritickému myšlení a schopnosti diskuze. Výuka rozvíjí kreativitu, flexibilitu. Aplikovány jsou metody reflexe a sebereflexe žáků a vzdělávací strategie se zřetelem na principy celoživotního vzdělávání.

Ve výuce odborných předmětů je důraz kladen na kvalitu provedené práce, dodržování bezpečnosti práce a technologických postupů. Velkou úlohu přitom hraje motivace žáků. Pozitivním motivačním činitelem je jednak kladné hodnocení kolektivu, ale i veřejnosti. Proto se při různých příležitostech prezentují práce žáků. Tím je pak také zabezpečena provázanost technologických postupů s reálným životem.

3.3 Organizace výuky, realizace praktického vyučování

Příprava žáků je organizována jako dvouleté denní studium pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Konkrétně jde o žáky umístěné v zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, tedy žáky s poruchami chování. Vzhledem k těmto specifikům je také výuka v oboru organizována se zřetelem na individuální zvláštnosti žáků.

Výuka je organizována tak, že v jednom týdnu se střídá příprava teoretická i praktická. **Odborný výcvik probíhá ve školních dílnách, ale především v lese a na různých příležitostných lesních stanovištích smluvených s Lesy ČR a dalšími firmami.** Výuka teoretického i praktického vyučování se opírá především o tyto formy:

- běžné frontální vyučování;
- praktické vyučování ve školních dílnách a v lese;
- besedy s odborníky z praxe;
- účast na soutěžích;
- exkurze výrobních lesních podniků a skladů dřeva.

Konkrétní metody a formy vzdělávacího a výcvikového procesu jsou v kompetenci konkrétního vyučujícího, který při jejich výběru zohlední charakter předmětu, požadované výsledky vzdělávání, konkrétní situaci v pedagogickém procesu, strukturu třídního kolektivu, individuální zvláštnosti žáků a možnosti školy. Vyučující se zaměřují a snaží se o efektivní motivaci žáků, jejímž cílem je samostatnost, osobní zodpovědnost a schopnost týmové spolupráce.

Nedílnou součástí výuky je využití názorných pomůcek, praktických ukázek, zařazování samostatné práce žáků, řešení problémových situací i skupinová práce žáků. Vyučující také zohledňují využití informačních a komunikačních technologií ve výuce svých předmětů. Využívají časopisů a odborné literatury.

V našem zařízení jde tedy primárně o odbornou přípravu našich žáků, jejíž zvládnutí se projeví v pracovních návycích, které bude mít absolvent v budoucí práci. Chápeme, že všichni žáci nemají možnosti a schopnosti vynikat v učení se vědomostem, ale také to, že to nevyklučuje možnost kompenzovat některý z nedostatků manuální zručností a pracovitostí, kompetentností v oboru.

3.4 Způsob a kritéria hodnocení žáků

Základ pro hodnocení chování a prospěchu ve výuce určuje platná legislativa (viz. dále) a klasifikační řád, který je součástí školního řádu a sjednocuje požadavky teoretického a praktického vyučování. Hodnocení žáků upravuje Vyhláška č. 48/2005 Sb. Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybuje a jak postupovat dále.

Okamžitou zpětnou vazbu považujeme za jeden ze stěžejních faktorů efektivního učení, stejně jako posuzování pozitivních kvalit žáka, které může k učení motivovat. Při poskytování zpětné vazby (popisem nebo konstatováním) je kladen důraz na vhodnou formulaci - přednost se dává pozitivnímu vyjadřování.

Než bude žák hodnocen, má právo vědět, jaké jsou požadavky na učivo a kritéria hodnocení. Žák má právo vědět, v čem a proč bude vzděláván a kdy, jakým způsobem a podle jakých pravidel bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen.

Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Je důležité si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka (nesmí docházet ke srovnávání žáků se spolužáky a rozdělování na úspěšné a neúspěšné).

Pro celkové hodnocení žáků používáme hodnocení pomocí známek. U průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až

po sebehodnocení žáků. Při hodnocení v jednotlivých předmětech používáme jednotné hodnocení, proto u dílčích předmětů není nadefinováno specificky.

Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k sebekontrolě, s chybou či nedostatkem se dále pracuje. Vyjádření názoru žáka na vlastní výkon by měl být nedílnou součástí procesu hodnocení, ale u mnohých žáků je to obtížné, a proto se u nich snažíme sebehodnocení podporovat.

Hodnocení odborného výcviku

V odborném výcviku se uplatňuje individuální hodnocení žáků. Hodnotí se individuálně kvalita jednotlivých pracovních úkonů. Při hodnocení se pohlíží na kvalitu provedené činnosti, na celkový přístup k zadané práci, na dodržení technologických postupů, dodržování bezpečnostních předpisů a pravidel. Při hodnocení se využívá známkování, které je spojené se slovním hodnocením a vedením žáků k sebehodnocení. Hodnocení žáků při výkonu odborného výcviku na různých stanovištích v lese nebo pro lesní podnik probíhá na základě komunikace se zaměstnanci podniku.

Kritéria pro hodnocení žáků:

- ✓ zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- ✓ schopnost řešit problémové situace
- ✓ úroveň komunikačních dovedností
- ✓ schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- ✓ změny v chování, postojích a dovednostech
- ✓ míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pocítuje
- ✓ formy ověřování vědomostí a dovedností žáků
- ✓ písemné práce (na jeden den je možno naplánovat jen jednu souhrnnou práci), slohové práce, testy, sondy, diktáty, cvičení
- ✓ ústní zkoušení a mluvený projev
- ✓ zpracování referátů a prací k danému tématu
- ✓ úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
- ✓ modelové a problémové úkoly, kvízy, křížovky, rébusy...
- ✓ projektové a skupinové práce
- ✓ soustavné diagnostické pozorování žáka

Způsoby hodnocení žáka

Ve výučním oboru se pro hodnocení žáků používají známky. V průběhu vyučovacího procesu se využívá slovního hodnocení (převážně ústní formou). Snažíme se, aby žáci mluvili o tom, jak se připravili a jak by sami sebe hodnotili. Také třídní učitelé píší týdenní hodnocení žáka ve škole, jeho prospěch a chování. Žáci mají možnost navrhnout učiteli způsob, kterým dovedou prokázat zvládnutí dané látky.

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

- ✓ Zámka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování žáka.
- ✓ Do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.
- ✓ Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů.
- ✓ Zámkuje se vždy jen dostatečně probrané a procvičené učivo.
- ✓ Všechny písemné práce, testy, diktáty, jsou vždy včas předem oznámeny žákům, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit (v den, kdy se píše KPP, nemůže probíhat další písemné zkoušení).
- ✓ Žák má právo si své případné neúspěšné hodnocení plně opravit (po dohodě s vyučujícím).

Sebehodnocení

Žáci jsou vedeni k sebehodnocení, a to probíhá nejčastěji ústně. Písemné sebehodnocení je vyžadováno minimálně. Pro naše žáky je snadnější mít pevný rámeček, podle kterého by se mohli ohodnotit, a tak menší dotazník je velkou výhodou.

Chování

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, na odborném výcviku, při reprezentaci školy a provádí ho třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogickou radou. Využívá se tří stupňů hodnocení:

- 1 – velmi dobré

2 – uspokojivé

3 – neuspokojivé

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Hodnocení se řídí vyhláškou č.73/2005 Sb. Ve škole mohou být integrováni žáci s postižením smyslovým, tělesným, mentálním nebo s vývojovými poruchami učení a chování. Hodnocení je vždy zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. Na žádost mohou být hodnoceni slovně.

Při slovním hodnocení se uvádí:

a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- ovládá bezpečně
- ovládá
- podstatně ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

b) úroveň myšlení

- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- nedostatečně přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávné i na návodné otázky

d) úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e) píle a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem

- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby. Smyslem hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu dítěte.

3.5 Průřezová témata

Zařazení průřezových témat do výuky je zpracováno u konkrétního předmětu v učebních osnovách, na které tímto odkazujeme. Průřezová témata upevňují propojenost mezi obory a napomáhají tak celostnímu chápání problematiky, většímu rozhledu žáka a utřídění jeho vědomostí. Témata jsou rozvíjena jak v teoretické, tak praktické výuce. Obecné směřování ŠVP v podobě průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti: žáci samostatně a asertivně jednají s ohledem na druhé, při diskusi, společné práci respektují druhé. S druhými komunikují dle zásad slušného chování, své argumenty vnášejí vhodnou formou. Při skupinové práci jednají v zájmu nejen svém, ale především zájmu skupiny, projevují aktivní snahu při činnostech. Na základě získaných vědomostí a dovedností přistupují k odlišným národnostem (jednotlivcům obecně) tolerantně, ve vztazích k ostatním lidem udržují partnerský přístup. Dokáží objasnit své názory, postoje, hodnoty a vyslechnou si i ostatní.

Člověk a životní prostředí: žáci pochopí souvislost především lesnických prací (ale obecně i všech lidských aktivit) a životního prostředí. Na základě získaných informací porozumí nutnosti ochrany životního prostředí a na základě toho budou pracovat při odborné výuce, ale i jednat v běžném každodenním životě. Žáci jsou schopni aktivně vyhledávat informace z oblasti životního prostředí, které poslouží jako argumenty při obhajování jejich názoru. Osvojí si zásady zdravého životního stylu a vysvětlí význam jejich dodržování.

Člověk a svět práce: žáci definují svá přání v oblasti budoucího zaměstnání, jejich cílem je k přání směřovat. Využijí znalosti a dovednosti z výuky k vyhledání nabídek práce, sepsání motivačního dopisu, životopisu a jsou schopni na základě nácviku komunikovat ve formálních situacích (ať již na úřadě či při přijímacím pohovoru). Porozumí nutnosti pravidelného vzdělávání (celoživotní vzdělávání, specializace v oboru, rekvalifikace) a mají k němu pozitivní postoj. Mají znalosti o informačních zdrojích (nabízející práci, školení, vzdělání, apod.).

Informační a komunikační technologie: žáci provádějí základní úkony v MS Word, Excel. Používají šablony, které jim usnadní práci. V různých předmětech užívají Internetu jako zdroje

informací, přičemž rozliší kvalitní zdroj informací od nekvalitního. Žáci založí svůj email a jsou schopni poslat potřebné soubory elektronicky. Žáci užívají počítače v rámci potřeb osobního života na základní úrovni.

3.6 Podmínky přijetí ke vzdělávání

Podmínky pro přijímání se řídí zákonem 561/2004 Sb. v platném znění. Učební obor je určen žákům, kteří ukončili povinnou školní docházku. Nezbytné je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazeče (stanoveno vládním nařízením), specifikována níže.

Další podmínkou je splnění kritérií přijímacího řízení stanovených pro daný školní rok. Přihlíženo je k dosaženému stupni vzdělání na základní nebo speciální škole, přihlíží se také k výstupnímu hodnocení žáka a k doporučení příslušného diagnostického ústavu.

Zdravotní způsobilost

Jak je uvedeno výše, předpokladem k přijetí uchazeče je rovněž splnění podmínek zdravotní způsobilosti. K posouzení zdravotního stavu uchazeče je způsobilý příslušný praktický lékař. Zdravotní omezení vždy závisí na specifických požadavcích zvoleného oboru nebo předpokládaného uplatnění. Pro obor vzdělávání nejsou zdravotně způsobilí uchazeči trpící zejména:

- nemocemi pohybového aparátu, znemožňující práci ve vynucené poloze a velkou fyzickou zátěží;
- poruchami funkce horních končetin (poruchy jemné motoriky);
- diabetem mellitus;
- těžkými poruchami zraku.

3.7 Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělání se ukončuje závěrečnou zkouškou. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými právními předpisy – vyhláška 442/1991 Sb., o ukončování studia ve středních školách a učilištích, ve znění pozdějších předpisů.

Závěrečná zkouška se skládá ze tří částí: písemné zkoušky z odborných předmětů, z ústní zkoušky a z praktické zkoušky. Praktická zkouška z odborného výcviku obsahuje samostatnou odbornou práci a její obhajobu před zkušební komisí.

Při závěrečné zkoušce je mimo předsedy zkušební komise a dalších zkoušejících zajištěna také účast odborníky z praxe. Dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list.

3.8 Vzdělávání žáků se speciálními potřebami

Vzdělávání žáků se SVP v souladu se z. č. 561/2004 Sb., školský zákon (především § 16), ve znění pozdějších předpisů a prováděcí vyhláškou MŠMT č. 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Ve škole zřízené při zařízení pro výkon ÚV nebo OCHV se vzdělávají především žáci:

- s poruchami chování
- se sociálním znevýhodněním
- s mentálním postižením
- s poruchami učení

Speciální vzdělávání se uskutečňuje především s pomocí **podpůrných opatření**.

Žáci jsou integrováni do běžných tříd a podmínky jejich vzdělávání jsou upraveny. Podpora žáků se realizuje podpůrnými opatřeními (individuální přístup) na jejich zpracování spolupracují výchovný poradce, třídní učitelé, vyučující příslušných předmětů, metodik prevence a etoped zařízení.

U žáků se SVP výchovný poradce školy dohodne spolupráci s jejich rodiči a odbornými institucemi (poradenské zařízení), nejvhodnější řešení situace podle individuálních potřeb žáka.

Na začátku školního roku výchovný poradce zpracuje přehled žáků, kterým je potřeba věnovat zvýšenou pozornost, průběžně zajišťuje jeho aktualizaci a společně s třídními učiteli zabezpečuje informovanost ostatních vyučujících o postupu v souladu s platnými právními předpisy.

Na výuce vytypovaných žáků s ohledem na jejich potřebu škola využívá asistentů pedagoga.

Při vzdělávání žáků je třeba zohledňovat jejich specifika.

- problémy v učení při čtení, psaní, počítání
- nepřesné vnímání času
- obtížné rozlišování podstatného a podružného
- snížená možnost učit se na základě zkušenosti
- pracovat se změnou

- problémy s technikou učení
- problémy s porozuměním a významu slov
- krátkodobá paměť neumožňuje dobré fungování pracovní paměti
- malá představivost
- nedostatečná jazyková způsobilost
- nižší schopnost číst a pamatovat si čtené
- řešit problémy a vnímat souvislosti

Vhodně zvolené metody výuky aktivizují, motivují žáka a upevňují jeho vědomosti a pracovní návyky:

- zohledňování pomalejšího tempa
- individuální přístup při osvojování nového učiva
- při osvojování nového učiva kombinovat metody, opírající se o názor
- pracovat v kratších časových intervalech
- ověřovat pochopení zadaného úkolu
- zařazovat časté opakování dosavadních znalostí
- podporovat samostatnost při vypracování úkolů
- pozitivně motivovat žáka
- rozvíjet komunikační schopnosti a dovednosti

Škola při výuce využívá všech dostupných, názorných pomůcek, didaktického materiálu, softwarového a IT vybavení dle speciálně vzdělávacích potřeb žáka, pomůcky jsou názorné, přehledné, vedoucí k osvojení a prohloubené vědomostí a dovedností, vedoucí k všestrannému rozvoji osobnosti žáka.

Hodnocení žáka je klasifikačním stupněm.

Při péči o žáky se SVP spolupracuje škola s následujícími institucemi a organizacemi:

- SPC dle původního zařazení v ZŠ
- výchovní poradci základních a speciálních škol, ze kterých žáci přicházejí
- dětský klinický psycholog
- střediska výchovné péče v případě žáků s poruchami chování
- výchovné ústavy v případě žáků s poruchami chování
- školní psycholog

4 Učební plán

4.1 Identifikační údaje

Název a adresa školy: Výchovný ústav, SVP HELP, SŠ a ZŠ, Zámecká 107, 768 04 Strílky

Název ŠVP: Lesnické práce se zaměřením na lesní výrobu

Kód a název oboru vzdělání: 41 – 56 – E/01 Stavební práce

Délka a forma vzdělávání: 2 roky v denní formě vzdělávání

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s výučním listem, kvalifikační úroveň EQF 2

4.2 Učební plán

Vzdělávací oblast	Povinné předměty	Celkový počet vyuč. hod. (za rok pro oba ročníky)	1. ročník týdně	1. ročník celkem	2. ročník týdně	2. ročník celkem
Jazykové vzdělání – český jazyk	Český jazyk	32	1	32	-	-
Občanský vzdělávací základ	Občanská nauka	64	1	32	1	32
Matematické vzdělávání	Matematika	64	1	32	1	32
Estetické vzdělávání	Literatura	32	-	-	1	32
Vzdělávání pro zdraví	Tělesná výchova	128 (DČD)	2	64	2	64
Vzdělávání v informační a kom. tech.	Inf. a kom. technologie	64	1	32	1	32
Základy lesnictví	Lesnictví	64	1	32	1	32
Strojírenské a opravárenské technologie	Technologie a materiály	224	4	128	3	96
	Ekonomika lesního hospodářství	32	-	-	1	32
Řízení motorových vozidel	Řízení motorových vozidel	64	1	32	1	32
Lesnické technologie a mechanizační prostředky	Odborný výcvik	1280 (DČD)	20	640	20	640
Celkem		2048	32	1024	32	1024

Z možných 16ti hodin z disponibilních hodin využito 16 hodin – viz. jednotlivé předměty zkratka DČD (disponibilní časová dotace).

4.3 Tabulka souladu RVP a ŠVP

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Vyučovací předmět	Minimální počet týdnů vyuč. hodin dle RVP	Minimální počet vyuč. hodin celkově dle RVP	Počet vyuč. hodin týdně		Počet vyučovacích hodin celkem		Disponibilní časová dotace
				1. ročník	2. ročník	1. ročník	2. ročník	
Jazykové vzdělávání a komunikace	Český jazyk	1	32	1	-	32	-	
Občanský vzdělávací základ	Občanská nauka	2	64	1	1	32	32	
Matematické vzdělávání	Matematika	2	64	1	1	32	32	
Estetické vzdělávání	Literatura	1	32	-	1	-	32	
Vzdělávání pro zdraví	Tělesná výchova	2	64	2	2	64	64	2
Vzdělávání v inf. a kom. technologii	Inf. a kom. technologie	2	64	1	1	32	32	
Základy lesnictví	Lesnictví	2	64	1	1	32	32	
Strojírenské a opravárenské technologie	Technologie a materiály	8	256	4	3	128	96	
	Ekonomika lesního hospodářství			-	1	-	32	
Lesnické technologie a mechanizační prostředky	Odborný výcvik	26	832	20	20	640	640	14
Řízení motorových vozidel	Řízení motorových vozidel	2	64	1	1	32	32	
Disponibilní časová dotace	Disponibilní časová dotace	16	512					
Celkem		64	2048	32	32	1024	1024	16

4.4 Přehled využití týdnů v průběhu školního roku

Činnost	Počet týdnů v ročníku	
	1. ročník	2. ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	32	32
Časová rezerva, opakování učiva, exkurze, výchovně vzdělávací akce, závěrečná zkouška	7	7
Lyžařský výcvik	1	1
Celkem	40	40

5 Učební osnovy

	1. ročník	2. ročník
Vyučovací předmět	Zpracovatel*	Zpracovatel*
Český jazyk	Ing. Bohdana Orlová	-
Občanská nauka	Ing. Bohdana Orlová	Ing. Bohdana Orlová
Matematika	Mgr. Jana Zuzaňáková	Mgr. Jana Zuzaňáková
Literatura	-	Ing. Bohdana Orlová
Tělesná výchova	Mgr. Roman Souček	Mgr. Roman Souček
Informační a komunikační technologie	Mgr. Jana Zuzaňáková	Mgr. Jana Zuzaňáková
Lesnictví	Mgr. Roman Souček	Mgr. Roman Souček
Technologie a materiály	Mgr. Roman Souček	Mgr. Roman Souček
Ekonomika lesního hospodářství	Mgr. Roman Souček	Mgr. Roman Souček
Řízení motorových vozidel	Luděk Bubeník ml.	Petr Mík
Odborný výcvik	Luděk Bubeník ml.	Petr Mík

*Zpracovatel je zároveň vyučující, ke dni platnosti ŠVP

5.1 Český jazyk

Hodinová dotace: 32 hodin, 1. ročník

Pojetí vyučovacího předmětu

Předmět český jazyk učí žáky rozvíjet komunikační dovednosti a začlenit jazykové návyky do mimoškolních souvislostí. Učivo předmětu Český jazyk navazuje na vědomosti žáků získané na základní škole. Výuka doplňuje dosavadní znalosti a je zaměřena na využívání vědomostí a dovedností v praktickém životě. Skládá se z jazykového vzdělávání, komunikační a stylistické výchovy. Tyto složky se navzájem prolínají, doplňují a podporují.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- pochopili, že dorozumívat se s lidmi je základní potřebou lidského života,
- rozvíjeli výstižně a jazykově správně své vyjadřování,
- tyto vědomosti a dovednosti dovedli prakticky využívat v písemném a ústním projevu,
- dovedli slušně vystupovat.

Těžiště výuky předmětu spočívá v rozvoji komunikačních dovedností, v nácviu dovednosti přijímat text včetně jeho porozumění a interpretace, a to i text odborný. Jsou využívány autodidaktické metody (tj. techniky samostatného učení a práce) jako samostatné práce žáků, učení v životních situacích, problémové učení, týmová práce a kooperace.

Součástí výuky jsou i sociálně komunikativní aspekty učení (dialogické slovní metody), např. poznání textu slouží k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem, vyučující se zaměřují na rozbor nedostatků ve vyjadřování žáků. Do výuky jsou zařazeny hry, soutěže, simulační a situační metody, veřejné prezentace žáků, popřípadě projektové metody výuky či realizace aktivit mezipředmětového charakteru.

Při **hodnocení žáků** v předmětu český jazyk klademe důraz zvláště na:

- úroveň zvládnutí poznatků o českém pravopise a schopnosti je aplikovat v konkrétních případech,
- dovednost kritické práce s texty,
- samostatnost úsudku žáka a dovednost výstižně formulovat své myšlenky, zvládnutí správné argumentace a diskuse.

Žáci budou hodnoceni na základě ústního i písemného zkoušení, při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností. Hodnocení bude v souladu s klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět Český jazyk tématy a metodami výuky pomáhá rozvíjet všechny kompetence k učení i kompetence k řešení problémů. Svým obsahem se zaměřuje na rozvoj zejména komunikativních kompetencí absolventů:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se reprezentovat při oficiálním jednání například při jednání se zaměstnavatelem, na úradech apod.,
- formulovat své myšlenky srozumitelně,
- naslouchat pozorně druhým, tzn. vyjadřovat se přiměřeně tématu diskuse,
- zpracovávat věcně správně a srozumitelně přiměřeně nároční texty na běžná i odborná témata, pracovní i jiné písemnosti,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence jsou v předmětu uplatňovány:

- v přípravě absolventů reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat rady a kritiku,
- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- ověřovat si získané poznatky, zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí.

Občanské kompetence a kulturní povědomí je podporováno u absolventů zejména v oblastech:

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie,
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých,
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu.

Kompetence k pracovnímu uplatnění předmět Český jazyk podporuje ve schopnosti absolventů vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli.

Průřezová témata

Předmětem se prolínají průřezová témata Občan v demokratické společnosti (tematické celky Čeština, Evropské a světové jazyky, Publicistický styl, média, Komunikace a slohová výchova), Člověk a svět práce (Útvary odborného stylu, Informační útvary, Komunikační a slohová výchova), Informační a komunikační technologie (Informační útvary).

Výuka Českého jazyka přesahuje do předmětů Občanská nauka, Anglický jazyk, Literatura, Informační a komunikační technologie, Tělesná výchova.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Český jazyk

1. ročník – 32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
Žák: - zvládá pravidla českého pravopisu na určité úrovni podle svých možností a schopností; - dokáže určit ve větě základní větné členy; - dokáže vyjmenovat slovní druhy;	Opakování a upevňování základních vědomostí a dovedností z tvarosloví, větné stavby a pravopisu	12
- chápe jazyk jako systém; - rozliší spisovný jazyk a obecnou češtinu, rozpozná nářečí; - řídí se zásadami správné výslovnosti; - vysvětlí, proč se učí českému jazyku; - sleduje změny ve slovní zásobě;	Národní jazyk a jeho útvary - čeština – mateřský jazyk - spisovný a nespisovný jazyk - demokratizace jazyka - jazyková kultura	6
- má přehled o způsobech obohacování slovní zásoby; - chápe odvozování, skládání a zkracování slov; - pracuje se slovníky a jazykovými příručkami; - nahradí cizí slovo českým ekvivalentem; - aktivně a správně používá odborné názvy svého oboru;	Slovní zásoba a její obohacování - způsoby a obohacování slovní zásoby - terminologie příslušného oboru vzdělávání - tvoření slov - slova přejatá, internacionalismy	8
- orientuje se v textu; - ovládá základní techniky čtení; - užívá klíčových slov při vyhledávání informací; - pracuje s jazykovými příručkami a internetem;	Práce s textem, získávání informací - orientace v textu - druhy a techniky čtení - práce s informačními příručkami	7
- uvědomuje si, co všechno ovlivňuje jeho jazykový projev; - ovládá základní postupy v běžné komunikaci; - samostatně stylizuje jednoduché projevy; - má přehled o knihovnách a jejich službách;	Základy stylistiky - individuální styl - základní postupy v běžné komunikaci - kultura osobního projevu	7
	Informatická výchova	8

- zjistí a podá potřebné informace z jemu dostupných informačních zdrojů; - samostatně zpracovává informace; - poradí sobě i jiným, kde lze informace získat;	- knihovny a jejich služby - zpracování a zdroje informací - noviny, časopisy a jiná periodika - internet	
- samostatně vypracuje zprávu, inzerát, odpověď na inzerát, reklamu; - dovede zvolit vhodný způsob zprostředkování informací; - dokáže písemně i ústně zhodnotit výsledky svého pozorování;	Projevy prostě sdělovací - krátké informační útvary - projevy mluvené a psané - práce s ukázkami, samostatná vystoupení žáků, mluvní cvičení	9
- vysvětlí základní pojmy související s vypravováním; - volí vhodné jazykové prostředky pro vypravování; - samostatně ústně i písemně zpracuje vypravování na dané i zvolené téma.	Vypravování - ukázky vypravování - kompozice a slovník vypravování - popis a charakteristika vypravování	7

5.2 Občanská nauka

Hodinová dotace: 32 hodin - 1. ročník, 32 hodin – 2. ročník

Pojetí vyučovacího předmětu

Základním cílem občanské nauky je připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Hlavním výstupem tohoto předmětu je vychovávat slušné, informované aktivní občany, kteří rozumí dnešnímu světu a společnosti, ve které žijí.

Výuka občanské nauky směřuje k tomu, aby žáci uměli využívat vědomostí a poznatků v praktickém i odborném vzdělávání:

- aplikovat získané poznatky v odborné složce vzdělání v odborné praxi,
- využívat poznatky pro řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání,
- adekvátně řešit své osobní, právní a sociální otázky,
- vyhledávat informace v odborném textu a interpretovat poznatky,
- osvojit si vybrané pojmy, zákonitosti,
- posoudit souvislosti a vliv činností člověka na životní prostředí, chránit životní prostředí, jednat ekologicky,
- vést žáka k odpovědnému a čestnému životu,
- učit žáky vystupovat proti intoleranci, korupci, kriminalitě, diskriminaci, xenofobii,
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně,
- v rámci výuky zdůrazňovat negativní důsledky kouření, alkoholismu, používání narkotik,
- připravit žáka na praktický, odpovědný aktivní život,
- rozvíjet u žáků finanční a mediální gramotnost.

V předmětu občanská nauka usilujeme o to, aby žáci:

- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení,
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za své rozhodnutí a jednání,
- vážili si demokracie a svobody, usilovali o její zachování a zdokonalování,
- byli ochotni angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem,
- nenechali sebou manipulovat, tvořili si vlastní úsudek,
- byli ochotni klást si existenční a etické otázky a hledat na ně řešení,

- vážit si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro další generace.

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy (hodnocení aktivity, slovní hodnocení, ústní a písemné zkoušení). Důraz je kladen na schopnost používat správné terminologie, logické uvažování, na porozumění učivu a uplatnění získaných znalostí v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení zaměřené na:

- pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládnutí adekvátní techniky učení, schopnost vytvořit si vhodný studijní režim a podmínky,
- ovládnutí práce s textem, vyhledávání a zpracovávání informací,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizuje si poznámky,
- využívání ke svému učení různých informačních zdrojů, včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- sledování a hodnocení pokroku při dosahování cílů svého učení, přijímání hodnocení výsledků učení od jiných lidí,
- možnosti dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů zaměřené na:

- porozumění zadání úkolu nebo rozpoznání jádra problému, získávání informace potřebné k řešení problému buď samostatně, nebo s vedením jiných lidí a návrhu způsobu řešení,
- volbu prostředků a způsobu (pomůcky, metody a techniky) vhodných pro splnění
- jednotlivých aktivit, využití zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupráci při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Občanské kompetence a kulturní povědomí zaměřené na:

- samostatné, odpovědné a aktivní jednání nejen ve vlastním, ale i veřejném zájmu,
- dodržování zákonů, práv a osobnosti druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika) a oproštění se od nesnášenlivosti, xenofobie a diskriminace,
- jednání v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívání k uplatňování hodnot demokracie,
- uvědomování si – v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobní identity, přistupování s aktivní tolerancí k identitě druhých,
- uznávání hodnot života, uvědomování si spoluzodpovědnosti za vlastní život a spoluodpovědnosti při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,

- uznání tradic a hodnot svého národa, chápání jeho minulosti i současnosti v evropském a světovém kontextu,
- chápání významu životního prostředí a působení člověka na přírodu,
- využívání získaných vědomostí v odborném výcviku a v osobním životě,
- zájem o politické a společenské dění u nás i ve světě.

Komunikativní kompetence zaměřené na:

- naslouchání pozorně druhým, tzn. vyjadřuje se přiměřeně tématu diskuze,
- vyjadřování se a vystupování v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- porozumění a umění používat odbornou terminologii,
- formulování myšlenek a postojů srozumitelně a souvisle,
- podporu vzájemné komunikace mezi žáky navzájem a mezi žákem a učitelem,
- vlastními slovy umět vyjádřit podstatu problémů,
- aktivní zapojování do diskusí,
- umět písemně zaznamenávat základní údaje z textů a výkladů,
- využívání prostředků informační technologie.

Personální a sociální kompetence zaměřené na:

- posuzování svých reálných fyzických a duševních možností, odhadování důsledků svého jednání a chování v různých situacích,
- stanovování si cílů a priorit podle své zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- adekvátní reakci na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímání rad i kritiky,
- ověřování si získaných poznatků, zvažování názorů, postojů a jednání jiných lidí,
- odpovědný vztah ke svému zdraví, pečování o svůj fyzický i duševní rozvoj, uvědomování si důsledků nezdravého životního stylu a závislostí,
- adaptabilitu měnících se životních a pracovních podmínek a být připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti,
- práci v týmu a podílení se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímání a odpovědnost plnit svěřené úkoly,
- přispívání k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení osobním konfliktům a diskriminaci.
- finanční gramotnost.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- vytvoření demokratického prostředí ve třídě,

- vzájemné respektování,
- uplatňování zásad slušné komunikace.

Člověk a životní prostředí

- sledování vlivu prostředí na vlastní zdraví a zdraví ostatních lidí,
- podněcování tolerance, tvořivosti, aktivity, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí,
- přispívání k utváření zdravého životního stylu.

Člověk a svět práce

- motivovat žáky k efektivitě při organizování vlastní práce,
- řešit problémy při simulování konkrétních interpersonálních situací,
- využívat dovednosti a znalosti v běžné praxi.

Informační a komunikační technologie

- využívat prostředky informační a komunikační technologie pro pracovní potřeby a pro běžné činnosti osobního života.

Občanská nauka využívá znalostí ze ZŠ a mezipředmětově se doplňuje s předměty Informační a komunikační technologie, Základy ekologie a Odborný výcvik.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Občanská nauka

1. ročník – 32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
Žák: -popíše stavbu lidského těla a duševní znaky (jednání, chování, prožívání) -dovede určit základní životní potřeby -chápe nutnost celoživotního vzdělávání -dovede aplikovat zásady slušného chování, pomoci a spolupráce, vysvětlí na příkladech soužití generací, úctu, toleranci -je schopen rozeznat patologické jevy ve společnosti, jejich následky a možné formy řešení;	Člověk v lidském společenství -znaky, tělesná a duševní stránka osobnosti -životní styl, zdravý způsob života -celoživotní vzdělávání -zásady společenského chování -vztahy -AIDS a antikoncepce -náboženské sekty	7
-na příkladech ze života dnešní společnosti vysvětlí nebezpečnost extremistických skupin -dovede vysvětlit hlavní principy demokratického státu, jeho základní funkce, postavení občana ve státě -zná úlohu, obsah a důležitost Ústavy	Člověk jako občan -terorismus, rasismus a nacismus -občan -stát -ústava -politický systém	5
-popíše soustavu soudů v ČR, orientuje se v základní terminologii -zná jakou problematiku řeší trestní právo a dovede vysvětlit úlohu orgánů činných v trestním řízení	Člověk a právo -moc soudní, ústavní soud -soustava soudů v ČR -trestní řízení	5
-umí prezentovat své dovednosti a zkušenosti -umí vyhledat odbornou pomoc v pracovně právních záležitostech -dokáže vysvětlit konkurence schopnost, reklamu, vznik a zánik podniků -uvede základní zásady a principy na kterých je založena demokracie -v konkrétních příkladech ze života rozliší	Člověk a ekonomika -pracovní smlouva a pracovní poměr -zákoník práce -trh práce -rodinné hospodaření	5

pozitivní jednání od špatného nedemokratického jednání		
-orientuje se v rozdílu světových velmocí a rozvojových zemí -zná sídlo a úlohu OSN, vyjmenuje organizace sdružené pod OSN -na příkladu (z médií nebo jiných zdrojů) vysvětlí, jakých metod používají teroristé a za jakým účelem	Česká republika, Evropa a svět -světové velmoci, rozvojové země -úloha OSN -ohniska napětí v soudobém světě	5
-zná důležitá telefonní čísla použitelná v případě ohrožení -ví, jak se zachovat za mimořádných událostí (povodně, zemětřesení, únik nebezpečných látek.	Pro případ ohrožení -důležitá telefonní čísla -ochrana obyvatel za mimořádných událostí -být připraven-znamená přežít	5

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Občanská nauka

2. ročník – 32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
Žák: -dovede aplikovat zásady slušného chování v běžných situacích, uvede příklady pomoci, spolupráce, lásky, přátelství a dalších hodnot -dokáže komunikovat s ostatními, řešit konflikty a ovládat se při řešení konfliktů -je schopen rozpoznat patologické jevy ve společnosti, jejich následky, zná možné formy řešení -rozumí postupu školy v preventivních aktivitách	Člověk ve společnosti -odpovědnost, slušnost, optimizmus, a dobrý vztah k lidem jako základ demokratického soužití -komunikace a zvládání problémů -vrstevnické a jiné skupiny, vztahy v nich, šikana	6
-zná rozdíl mezi rasou a etnikem -popíše a vysvětlí základní znaky národů a národností	Člověk jako občan -rasy a etnika -národy a národnosti -základní hodnoty, principy demokracie -lidská práva a práva dětí	5
-popíše, čím se zabývá policie, soudy, advokacie a notářství -uvede kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost -vysvětlí práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manžely, dovede v této oblasti práva vyhledat informace a pomoc při řešení konkrétního problému	Člověk a právo -právo a spravedlnost -soudní a správní řízení -právnícká povolání -postup řešení problémů soudní cestou	6
-umí popsat, kdy platí sociální a zdravotní pojištění, jak jsou dané finance použity v rozpočtu -vysvětlí postup státu při řešení pomoci sociálně slabým občanům -rozumí systému daní v ČR	Člověk a ekonomika -sociální politika státu -daně -trh a jeho fungování -monopol a konkurence -mezinárodní ekonomika	5

-zná rozdíl mezi monopolem a konkurencí -chápe důležitost mezinárodní ekonomiky		
-na příkladech politiky popíše příčiny globalizace, jejich dopady -vysvětlí hlavní globální problémy lidstva, uvede konkrétní příklady	Česká republika, Evropa a svět -globalizace -globální problémy lidstva	5
-zná důležitá telefonní čísla použitelná v případě ohrožení -ví, jak se zachovat za mimořádných událostí (povodně, zemětřesení, únik nebezpečných látek).	Pro případ ohrožení -důležitá telefonní čísla -ochrana obyvatel za mimořádných událostí -havárie s únikem nebezpečných látek -být připraven znamená přežít	5

5.3 Matematika

Hodinová dotace: 32 hodin - 1. ročník, 32 hodin – 2. ročník

Pojetí vyučovacího předmětu

Základním cílem matematiky je připravit žáky do praktického života, aby uměli používat matematiku ve svém životě, v dalším studiu, ve volném čase, zaměstnání i v každodenním životě.

Cílem matematiky je posílení logického myšlení, užití počítačové techniky při denní činnosti a schopnost žáka reagovat na proměnlivé požadavky současnosti operativním způsobem. Výuka matematiky směřuje k tomu, aby žáci uměli využívat vědomostí a poznatků v praktickém i odborném vzdělávání:

- využívat matematické poznatky při řešení praktických otázek,
- efektivně počítat, používat a převádět jednotky (délky, hmotnosti, času, objemu, povrchu a měny atd.),
- umět matematizovat jednoduché reálné situace,
- užívat odhad a kontrolu správnosti řešení,
- dokázat hledat řešení příkladů, zkoumat a používat řešení v praxi,
- umět se orientovat v matematickém textu, umět porozumět zadaným úkolům, vyhledávat informace v odborném textu a interpretovat poznatky,
- osvojit si vybrané pojmy a zákonitosti,
- rozvíjet u žáků finanční a mediální gramotnost,
- podílet se na rozvoji logického myšlení,
- zkoumat a řešit problémy,
- přispívat k formování žádoucích rysů osobnosti žáků jako je vytrvalost, houževnatost a kritičnost.

Při výuce matematiky by měli žáci získat důvěru ve vlastní schopnosti, najít vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti, posílit vlastnosti jako např. přesnost, houževnatost, důslednost, komunikativnost apod.

Vyučování probíhá ve třídě nebo v učebně ICT. Učitel využívá především **metody** výkladu, vysvětlování a rozhovoru na dané téma, dále také metody názorně-demonstrační, při kterých

používá vhodné modely, názorné pomůcky, nákresy, schémata, internet apod. Žáci pracují samostatně nebo ve skupině.

Propojení teorie a praxe je formou aplikace matematické problematiky na příkladech z reálného života, kde studenti prokazují svůj hlubší zájem o dílčí témata probíraného učiva ve vztahu k budoucí profesi.

Žáci jsou **hodnoceni** po jednotlivých kapitolách, jsou prozkoušeni písemným testem nebo ústně. Hodnocena je žákova aktivita v jednotlivých hodinách, důraz je kladen na schopnost používání správné terminologie, logické uvažování, na porozumění učivu a uplatnění získaných znalostí v praxi. Hodnocení je v souladu s klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Personálních a sociálních kompetence

- rozvíjet finanční gramotnost.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je,
- vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Matematické kompetence:

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích.

- správně používat a převádět běžné jednotky,
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- číst různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.),

- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je popsat
- a využít pro dané řešení,
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině
- i prostoru,
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích.

Průřezová témata

Z průřezových témat předmět svým obsahem přispívá k rozvoji tématu Informační a komunikační technologie. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali pracovat s informacemi a komunikačními prostředky, aby dokázali používat programové vybavení počítače. Dalším tématem, které Matematika rozvíjí je Člověk a svět práce, pozornost je věnována finanční gramotnosti. Matematika má vazby k předmětům Technologie a Informační a komunikační technologie.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání**Matematika****1. ročník – 32 hodin**

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
Žák: - z paměti i písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí; - znázorní čísla na číselné ose; - používá různé zápisy racionálního čísla; - převádí jednotky délky, obsahu, objemu, hmotnosti a času; - umí využívat trojčlenku v praxi; - zaokrouhlí desetinné číslo; - napíše zlomek v základním tvaru; - sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky; - používá procenta v praxi;	Číselné množiny - základní poznatky o číslech (přirozená čísla, celá čísla, racionální čísla, iracionální čísla, reálná čísla) - převody jednotek - poměr, přímá a nepřímá úměrnost - desetinná čísla - zlomky - procenta, úrok	11
- určí druhou mocninu čísla; - určí druhou a třetí odmocninu čísla pomocí kalkulátoru;	Mocniny a odmocniny - mocniny s přirozeným exponentem - mocniny s celým exponentem - druhá a třetí odmocnina	5
- určí hodnotu výrazu; - sčítá a násobí mnohočleny; - počítá s lomenými výrazy;	Výrazy - výraz a jeho hodnota - sčítání a násobení výrazů - druhá mocnina dvojklenku a rozdíl druhých mocnin - rozklad výrazů na součin - lomené výrazy	8
- řeší jednoduché lineární rovnice o jedné neznámé; - řeší jednoduché lineární nerovnice o jedné neznámé;	Lineární rovnice a nerovnice - řešení lineárních rovnic s jednou neznámou - řešení lineárních nerovnic s jednou neznámou	5
- sestrojí graf lineární funkce; - rozliší graf přímé a nepřímé úměrnosti; - posoudí, kdy funkce roste nebo klesá.	Funkce - funkční hodnoty - lineární funkce a její graf - graf přímé a nepřímé úměrnosti - funkce rostoucí, klesající	3

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Matematika

2. ročník – 32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
Žák: - rozliší základní rovinné útvary; - rozliší základní dělení trojúhelníků; - zná využití Pythagorovy věty v praxi; - sestrojí trojúhelník, různé druhy rovnoběžníků a lichoběžník a určí jejich obvod a obsah; - určí obvod a obsah kruhu;	Planimetrie - základní pojmy - základní vlastnosti trojúhelníku - Pythagorova věta - Thaletova věta - mnohoúhelníky - kružnice a kruh	15
- určí vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin; - určí povrch a objem krychle, kvádrů, hranolu, válce, jehlanu, kužele, koule; - popíše a sestrojí síť krychle, kvádrů, hranolu a válce;	Stereometrie - vzájemná poloha bodů, přímek a rovin - povrch a objem krychle, kvádrů, hranolu, válce, jehlanu, kužele, koule	14
- vysvětlí a použije data vyjádřená v diagramech a grafech; - zařadí informace do tabulek; - vyhledá a použije informace z tabulek.	Práce s daty - grafy - diagramy - tabulka	3

5.4 Literatura

Hodinová dotace: 32 hodin – 2. ročník

Pojetí vyučovacího předmětu

Literatura je součástí estetického vzdělávání, které vychovává žáky ke kultivovanému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života.

Obecným cílem estetického vzdělávání je působit na city a vůli žáků, a tak utvářet jejich hodnotovou orientaci. K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Práce s uměleckým textem je na tomto stupni vzdělávání zaměřena především na rozvíjení čtenářské gramotnosti. Výuka by měla doplňovat dosavadní znalosti žáků a měla by být zaměřena na využívání vědomostí a dovedností v praktickém životě. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- na základě ukázek vybraných literárních děl si vytvořili čtenářské dovednosti,
- byli tolerantní k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí,
- ctili a chránili materiální i kulturní hodnoty,
- získali přehled o kulturním dění v regionu,
- dovedli slušně vystupovat.

V literární výuce převažují četba a interpretace konkrétních uměleckých děl nebo ukázek, doplněné nezbytnými poznatky z literární teorie a teorie literatury, potřebnými pro pochopení díla a pro základní kulturní přehled.

Literární texty jsou prostředkem nácviku kultivovaného čtení včetně výslovnosti. Žáci jsou rovněž vedeni k esteticky tvořivým aktivitám. Literární texty mohou být východiskem komplexních jazykových rozborů. Do výuky jsou zahrnuty veřejné prezentace žáků, popřípadě projektové metody výuky.

Žáci budou **hodnoceni** na základě ústního i písemného zkoušení, při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacímú procesu a k plnění studijních povinností. Hodnocení bude v souladu s klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět literatura se svým obsahem zaměřuje na rozvoj zejména komunikativních kompetencí absolventů:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných,
- formulovat své myšlenky srozumitelně,
- naslouchat pozorně druhým, tzn. vyjadřovat se přiměřeně tématu diskuse,
- zpracovávat věcně správně a srozumitelně přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence jsou v předmětu uplatňovány:

- v přípravě absolventů reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat rady a kritiku,
- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- ověřovat si získané poznatky, zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí.

Občanské kompetence a kulturní povědomí je podporováno u absolventů zejména v oblastech:

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie,
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých,
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu.

Průřezová témata

Podle probíraných tematických celků prolínají předmětem Literatura průřezová témata Občan v demokratické společnosti, Člověk a svět práce, Člověk a životní prostředí a Informační a komunikační technologie.

Výuka Literatury přesahuje do předmětů Český jazyk, Anglický jazyk, Občanská nauka, Informační a komunikační technologie, Ekologie.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Literatura

2. ročník – 32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
Žák: - chápe význam umění pro člověka; - chápe umění jako specifickou výpověď o skutečnosti; - chápe funkci literatury;	Umění a literatura - co je umění - literatura jako druh umění	2
- snaží se pochopit, proč číst a co nám dává literatura; - ovládá základní literární pojmy; - na základě práce s textem chápe rozdíl mezi prózou, poezií a dramatem; - vyjádří vlastní zážitek z četby nebo poslechu;	Základy teorie literatury - význam a funkce literatury - základní literární pojmy - rozdíl mezi poezií a prózou - literární interpretace	4
- respektuje lidové zvyky a tradice našich předků; - uvědomuje si, jak si lidé dříve vykládali svět;	Lidové umění - lidová slovesnost - mytologie	2
- orientuje se v druzích literatury pro děti; - dokáže sám vybrat vhodnou dětskou literaturu; - chápe základní význam funkce literatury ve výchově a vzdělání;	Literatura pro mládež - čeští a světoví autoři literatury pro mládež	4
- vyjmenuje významné představitele české i světové literatury a umění; - vyjadřuje vlastní zážitky z konkrétního uměleckého díla;	Významné osobnosti české a světové literatury a umění - hlavní literární směry - představitelé české a světové literatury	6
- chápe místo divadla v uměleckém světě i ve svém životě; - uplatňuje pravidla společenského chování při návštěvě divadelního představení; - provede menší dramatické vystoupení nebo ukázkou z určité hry; - rozliší pojmy tragédie a komedie;	Divadlo a dramatické umění - divadlo a jeho význam - pravidla společenského chování - tragédie a komedie	4

- uvede významné české i světové dramatiky;		
- chápe místo filmu v uměleckém světě i ve svém životě; - dokáže provést rozbor filmu; - umí zařadit film do kontextu doby; - zná přední světové a domácí režiséry;	Kinematografie - film a jeho význam	4
- má přehled o kulturních institucích v ČR i ve svém regionu, chápe jejich význam; - orientuje se v nabídce kulturních akcí v místě bydliště a školy; - navštěvuje kulturní akce; - dokáže zhodnotit tyto akce; - sleduje tisk;	Kultura - kulturní instituce v ČR a regionu - kultura bydlení, odívání - ochrana a využívání kulturních hodnot	3
- popíše a ovládá principy a normy společenského chování v určité situaci.	Společenská kultura - společenská výchova - estetické a funkční normy používané v běžném životě	3

5.5 Tělesná výchova

Hodinová dotace: 64 hodin – 1. ročník, 64 hodin – 2. ročník

Pojetí vyučovacího předmětu

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě je chránit,
- rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví,
- preferovat takový způsob života, aby byly zdraví ohrožující návyky, činnosti a situace co nejvíce eliminovány,
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka (vzduch, voda, hluk, chemické látky aj.),
- pojímat zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života a znali prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev,
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup,
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž,
- dovedli připravit a provádět tělesná cvičení a pohybové aktivity s cílem pozitivně působit na zdravotní stav organismu,
- usilovat o dosažení sportovní a pohybové gramotnosti,
- pociťovat radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti,
- usilovat o pozitivní změny tělesného sebepojetí,
- využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play,
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec,
- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu,
- dosáhnout optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností.

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému

provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a k čestné spolupráci při společných aktivitách a soutěžích.

V tělesné výchově převažuje **individuální nebo skupinová práce** s jedincem, velice důležitá je názorná ukázka učitele jednotlivých herních činností a jeho organizační schopnost při výuce.

Při výuce je používáno mnoho nejrůznějších pomůcek, náčiní a náradí, výuka tělesné výchovy je na nich v podstatě založena.

Hodnocení žáků v tělesné výchově má tři základní složky:

- hodnocení vlastní aktivity žáka při hodinách TV, jeho přístup k pohybovým činnostem a snaze se naučit něčemu novému,
- hodnocení pohybových schopností a dovedností u konkrétního jedince, týmový herní výkon u daného studenta,
- testování tělesné zdatnosti – motorické testy.

Všechny tři složky při individuálním hodnocení jsou velice důležité. Pohybové dispozice a schopnosti jedince jsou ale z větší části předurčeny genetikou, proto je při konečném hodnocení nejdůležitější vlastní aktivita žáka při hodinách a jeho snaha.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V tělesné výchově se nejvíce rozvíjejí komunikativní, personální a sociální kompetence.

Komunikativní kompetence tzn., aby absolventi byli schopni:

- komunikovat při pohybových činnostech,
- diskutovat o pohybových činnostech.

Personální a sociální kompetence tzn., aby absolventi byli připraveni:

- kriticky hodnotit kvalitu svých pohybových schopností, dovedností a dosažených výkonů,
- uvědomovat si své přednosti a nedostatky v jednotlivých sportovních odvětvích,
- dokázat přijímat rady a kritiku od druhých lidí,
- nadále pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj,
- jednat v rámci pravidel fair play,
- adaptovat se na různorodé podmínky v TV (klimatické, zařízení, hygiena, bezpečnost),
- zapojit se do organizace turnajů a soutěží,
- klást důraz na týmový herní výkon družstva.

Průřezová témata

Předmětem Tělesná výchova prolínají průřezová témata Člověk v demokratické společnosti (žáci mají dokázat přijímat rady a kritiku od druhých lidí, jednat v rámci fair play, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj), Člověk a životní prostředí (žáci jsou schopni se adaptovat na různorodé klimatické podmínky, dodržují hygienické zásady a zásady bezpečnosti práce v TV), Informační a komunikační technologie (žáci jsou schopni zpracovat výsledky soutěží, popřípadě tréninkové plány a výsledky motorických testů v elektronické podobě).

Předmět Tělesná výchova má přesah do výuky předmětů Občanská nauka, Ekologie a Informační a komunikační technologie.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Tělesná výchova

1. ročník – 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
Žák: - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; - ovládá teoretické poznatky „význam pohybu pro zdraví“ odborné názvosloví;	Tělesná výchova - bezpečnost a hygiena v TV - nástupy a hlášení - test všeobecné pohybové zdatnosti	2
- uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku; - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejich alternativních směrech; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací; - vysvětlí, jak aktivně chránit zdraví;	Péče o zdraví - zdraví - činitelé ovlivňující zdraví - pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama	2
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - umí uplatňovat zásady atletického tréninku (úseky, běžecká abeceda, vrhačská abeceda); - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců a eventuálně štafet; - zná nebezpečí užívání dopingu; - zná atletickou terminologii;	Atletika - technika běhu v různých podmínkách, 200 m, 400 m - startovní polohy sprint na 60 m - vytrvalostní běh na 1500 m, 3000 m - běh v terénu - štafety, rozvoj všeobecné vytrvalosti, trojskok - skok daleký, hod oštěpem - vrh koulí z místa a vrhačská abeceda (váha dle věkové kategorie) - atletická abeceda	18
- uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách, záchrana a dopomoc;	Gymnastika - akrobacie – přemet stranou	10

- dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců; - umí sestavit soubory zdravotně zaměřených cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; - umí si připravit kondiční program osobního rozvoje a vyhodnocovat jej; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných i duševních sil i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; - uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - je schopen kultivovat své tělesné a pohybové projevy;	- skrčka přes bednu - přeskok přes kozu - akrobacie – kotouly vpřed - akrobacie – kotouly vzad - akrobacie – stoj na hlavě - akrobacie – stoj na rukou - hrazda - výmyk	
- ovládá poskytnutí první pomoci sobě a jiným;	První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - stavy bezprostředně ohrožující život	1
- volí sportovní výstroj a výzbroj, vhodné oblečení, dovede je udržovat a ošetřovat; - zásady první pomoci;	Bruslení - Základy bruslení - Základy ledního hokeje	4
- ovládá překonávání překážek, zmírňování následků pádů; - uplatňuje zásady jednání v situacích osobního ohrožení;	Úpoly - pády – technika, přetahy, přetlaky - základní sebeobrana – vnější a horní kryt	4
- ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu družstva; - dovede rozlišit jednání v duchu fair play od nesportovního chování; - komunikuje při pohybových činnostech; - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - ovládá pravidla jednotlivých her; - dovede se zapojit do organizace hry a turnaje; - dokáže zapisovat do herního protokolu; - umí využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky	Pohybové hry - drobné hry - sportovní hry - volejbal – systém hry, nácvik činnosti v poli - kopaná – abeceda kopané - florbal - házená - stolní tenis - nohejbal - tenis - softbal	20

těchto her;		
- první pomoc, nebezpečí číhající v přírodě zásady chování při pohybu v přírodě; - chová se v přírodě ekologicky; - využívá různých forem turistiky; - volí vhodnou výstroj, dovede ji ošetřovat; - poranění při hromadném zasažení obyvatel;	Turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh	3
- volí sportovní výstroj a výzbroj, vhodné oblečení vzhledem ke klimatickým podmínkám, dovede je udržovat a ošetřovat; - je obeznámen se zásadami první pomoci na horách; - ovládá praktické zvládnutí (např. znehybnění) zraněné končetiny apod.;	Lyžování – kurz - základy sjezdového lyžování (zatačení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy snowboardingu - chování při pobytu v horském prostředí	
- dokáže zapisovat, rozhodovat a sledovat výkony jednotlivců; - dovede soutěžit dle pravidel fair play.	Celoškolní soutěže (příležitostně) - kopaná, volejbal - atletika, florbal - stolní tenis	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Tělesná výchova

2. ročník – 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
Žák: - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku; - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejich alternativních směrech; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací; - vysvětlí, jak aktivně chránit zdraví;	Péče o zdraví - zdraví - činitele ovlivňující zdraví - pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama	2
- volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat;	Tělesná výchova - úvodní celek - bezpečnost a hygiena v TV - nástupy a hlášení - test všeobecné pohybové zdatnosti	2
- ovládá teoretické poznatky „význam pohybu pro zdraví“ odborné názvosloví; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - umí uplatňovat zásady atletického tréninku (úseky, běžecká abeceda, vrhačská abeceda); - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců a eventuálně štafet; - zná nebezpečí užívání dopingu; - zná atletickou terminologii;	Atletika - technika běhu v různých podmínkách, startovní polohy - sprinty na 100 m, 200 m a 400 m - vytrvalostní běh na 3000 m - běh v terénu - štafety - skok daleký, trojskok - hod oštěpem - vrh koulí - atletická abeceda	18
- uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách, záchrana a dopomoc; - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců;	Gymnastika - akrobacie – přemet vpřed - hrazda - toč vzad - přeskok přes koně	12

- umí sestavit soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, umí si připravit kondiční program osobního rozvoje a vyhodnocovat jej; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných i duševních sil i vzhledem k požadavkům budoucího povolání;	- akrobacie – kotoul letmo - akrobacie – kotoulová řada - akrobacie – stoj na hlavě - akrobacie – stoj na rukou	
- ovládá poskytnutí první pomoci sobě a jiným;	První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - stavy bezprostředně ohrožující život	1
- volí sportovní výstroj a výzbroj, vhodné oblečení, dovede je udržovat a ošetřovat; - zásady první pomoci;	Bruslení - základy bruslení, základy ledního hokeje	4
- ovládá překonávání překážek, - zmírňování následků pádů, uplatňuje zásady jednání v situacích osobního ohrožení;	Úpoly - pády – technika, přetahy, přetlaky - základní sebeobrana, páky, přehozy	4
- ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti či výkonu;	Testování tělesné zdatnosti - motorické testy	1
- ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu družstva; - dovede rozlišit jednání v duchu fair play od nesportovního chování; - komunikuje při pohybových činnostech; - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - ovládá pravidla jednotlivých her; - dovede se zapojit do organizace hry a dokáže zapisovat do herního protokolu; - umí využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - dovede uplatňovat základy taktiky těchto her;	Sportovní hry - drobné hry - volejbal - házená – systém hry a řízená hra - kopaná – řízená hra - florbal - stolní tenis - nohejbal - ringo - softbal	20

- dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - dokáže zapisovat, rozhodovat a sledovat výkony jednotlivců; - dovede soutěžit dle pravidel fair play.	Celoškolní soutěže (příležitostně) - kopaná, volejbal - atletika, florbal - stolní tenis	

5.6 Informační a komunikační technologie

Hodinová dotace: 32 hodin – 1. ročník, 32 hodin – 2. ročník

Pojetí vyučovacího předmětu

Cílem vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém, kancelářský software a pracovat s dalším programovým vybavením. Žáci se naučí pracovat s informacemi, a komunikovat prostřednictvím internetu.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli používat výpočetní techniku v souvislosti se svou profesí a v souvislosti s potřebami trhu práce dokázali vyhledávat např. informace o pracovních příležitostech. Výuka v předmětu přispívá k rozvoji kreativity a fantazie žáků.

Usilujeme o to, aby:

- žáci vnitřně přijali požadavky na bezpečné používání počítačů, a aby bezpečnosti podřídili své chování na učebně,
- žáci volili ekonomicky výhodné řešení používáním vhodného technického a programového vybavení,
- přihlíželi v oblasti volby počítače nebo jeho údržby k ekologii,
- volili takové řešení, které je nejméně náročné, a tudíž má nižší nároky na znečištění životního prostředí při respektování bezpečnosti práce.

Ve výuce je důraz kladen na její názornost a praktickou práci s počítačem. Základní **metodou** je výklad spojený s demonstrací a instruktáž. Při vyučování se třída dělí na skupiny tak, aby každý žák pracoval na počítači samostatně. Vyučování probíhá v učebně k těmto účelům zřízené, počítačová učebna je vybavená pracovními stanicemi s potřebným SW, které jsou propojeny prostřednictvím serveru a lokální sítě. Důraz je kladen na samostatnou práci s počítačem. Vyučující opravuje práci žákům a dbá na správné návyky práce s počítačem. Nové poznatky si žáci upevňují aplikací praktických úkolů podle možností vybíranými v souladu s učebním oborem. Důraz je také kladen na rozvíjení komunikativních dovedností. Způsob výuky je vyučujícím volen s ohledem na probírané učivo a schopnosti žáků.

Způsob **hodnocení** žáků upravují pravidla hodnocení prospěchu a chování, která jsou nedílnou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni na základě ověření znalostí, které probíhá formou samostatných úkolů a ústním zkoušením nebo písemným zkoušením. Hodnocen je i přístup žáků k výuce, aktivita a samostatnost při výuce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením a efektivně pracovali s informacemi. Žáci by měli rozvíjet následující kompetence:

Kompetence k učení

Žák je veden k tomu, aby:

- ovládal práci s textem,
- uměl vyhledávat a zpracovávat informace,
- uplatňoval zkušenosti své i jiných lidí,
- sledoval a hodnotil pokrok při dosahování cílů svého učení,
- přijímal hodnocení výsledků učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden k tomu, aby:

- porozuměl zadanému úkolu,
- rozpoznal jádro problému.

Komunikativní kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- se vyjadřoval přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných,
- vhodně se prezentoval při oficiálních jednáních.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden k tomu, aby:

- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru,
- uměl získat a vyhodnotit informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech,
- využíval poradenských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání.

Matematické kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- pochopil různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy...).

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Žák je veden k tomu, aby:

- pracoval s osobním počítačem a dalšími prostředky ICT,
- pracoval s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- používal nové aplikace,
- komunikoval elektronickou poštou,
- získával informace z otevřených zdrojů,
- využíval celosvětové sítě Internet,
- pracoval s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních).

Průřezová témata

Z průřezových témat je v předmětu zastoupena především Informační a komunikační technologie (schopnost žáka využívat výpočetní techniku v osobním i profesním životě, vyhledávat data a pracovat s nimi) a také Občan v demokratické společnosti (dodržování morálních pravidel v elektronické komunikaci, posouzení důležitosti informací zveřejňovaných na internetu).

Předmět Informační a komunikační technologie přesahuje do výuky předmětů Matematika, Český jazyk, Občanská nauka a Základy ekologie.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Informační a komunikační technologie

1. ročník – 32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
Žák:	Stručná historie výpočetní techniky	1
- zná rozdíl mezi HW a SW;	Hardware, software	2
- popíše základní jednotku počítače;	Základní jednotka	3
- vyjmenuje základní druhy počítačů;	- obsah skříně počítače	
- zná zásady bezpečné práce s počítačem;	- externí zařízení počítače	
- vyjmenuje některé druhy operačních systémů;	- další připojitelná zařízení počítače	
- orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), vytváří složky;	Záznamová média a jejich porovnání	3
- zná zásady zabezpečení dat před zneužitím;	- druhy počítačů	
- dokáže vysvětlit pojem počítačová síť;	- zásady práce s počítačem	
	Operační systémy	3
	- druhy	
	- uspořádání dat na disku	
	Přístupová práva	1
	- uživatelé a hesla	
	Viry	1
	- antivirové programy	
	Počítačové sítě	1
	- topologie	
	- rozdělení podle velikosti	

- dokáže vytvořit a uchovat dokument v textovém editoru; - využívá při práci s textovým dokumentem různých možností úprav (formátování textu, nastavení stránky, odstavce, zvýraznění, odrážky apod.).	Textový editor MS WORD - základní editace textu - základní formátování textu - styly - základní nastavení stránky - pravítka - tabulátory - tabulky - ohraničení, stínování a zvýraznění textu - odrážky a číslování - další práce s textem - tisk	17

5.7 Lesnictví

Hodinová dotace: 32 hodin – 1. ročník, 32 hodin – 2. ročník

Pojetí vyučovacího předmětu

Hlavním cílem předmětu lesnictví je dát do souvislosti obor, který si žáci vybrali, s životním prostředím, na něhož mají lesnické práce vliv a v jejichž důsledku může docházet k narušení či znečištění životního prostředí. Poskytuje žákům odborné vědomosti o základech lesnické botaniky, lesním prostředí a jeho složkách, lesním hospodářství, lesních dřevinách, ochraně lesa a základech ekologie. Cílem předmětu v afektivní oblasti je porozumění důležitosti ochrany životního prostředí, souvislost ekologie a lesnictví. Také vlastní snaha o ochranu přírody a snaha o vybudování pocitu odpovědnosti za důsledky, které se v rámci jejich pracovní náplně při nedodržení správných postupů či BOZP budou dít.

Učivo je koncipováno tak, aby svým obsahem, rozsahem a časovým zařazením jednotlivých tématických celků vytvářelo předpoklady pro pochopení učební látky v dalších odborných předmětech. Obsah je zaměřen na přehled v oblasti ekologie, lesnictví a ochrany životního prostředí. Součástí výuky je vedení žáka k péči o zdraví a k ochraně životního prostředí.

Výuka probíhá individualizovaně, zahrnuje **hromadnou i individuální výuku**. Metody jsou užívány jak informačně receptivní (výklad), tak problematické (řízená diskuse, řešení problému, týmová práce) a aktivizační (především na začátku vyučovací hodiny). Podstatnou částí jsou právě diskuse, ve kterých by mělo docházet k rozmlouvám o důsledcích lesnických prací na životní prostředí (její konkrétní prvky).

Žáci jsou **hodnoceni** za základní vědomosti a dovednosti, které jsou testovány prostřednictvím ústního i písemného zkoušení, účasti při diskusích (schopnost argumentace), spolupráce při týmové práci či společného řešení problému. Hodnotí se známkami ve stupních výborně až nedostatečně, ale také ústní či písemnou pochvalou či výtka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení: Žáci mají pozitivní vztah k učení a vzdělávání, rozvíjí technické myšlení, své myšlenky, vysvětlují a obhajují před spolužáky, reagují na jejich dotazy, to vede k rozvíjení schopnosti srozumitelně se vyjadřovat a chápat zadané úkoly. Vytváří dovednost číst

a hovořit o životním prostředí, ekologii, ochraně lesa apod. Znají možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru svého povolání.

Komunikativní kompetence: Žáci spolu srozumitelně a efektivně komunikují v různých situacích, nejen v mluvené, ale i psané podobě. Žáci se prezentují dle svých možností a schopností nejen při výukových aktivitách, ale také mimo ni. Ve společnosti druhých lidí se projevují s respektem a tolerancí, pokud někdo mluví, nechají ho domluvit, ale také naslouchají a přiměřeně reagují a projevují zájem. Zpracovávají odborné texty a snaží se o porozumění, z dostupných informací si vybírají, hodnotí a využívají je v běžném životě (argumentace při diskusi, rozhovoru apod.).

Personální a sociální kompetence: Žáci při aktivitách respektují pokyny a instrukce pedagoga, vyslechnou si instrukci do konce a snaží se klást otázky na nejasné oblasti. Při týmové činnosti tolerantně spolupracují s ostatními, poskytují ostatním prostor pro vyjádření názoru, projevují názor vlastní. Při hodnocení činnosti přijímají nejen pozitiva, ale i negativa a přiměřeně na ně reagují. Odhadují své možnosti a schopnosti při spolupráci s ostatními, při vypjatých situacích se snaží regulovat své chování. Získané vědomosti nepřijímají celem, ale ověřují je a kriticky vybírají a hodnotí.

Občanské kompetence a kulturní povědomí: Žáci jednají dle společensky daných pravidel a v souladu s nabytými informacemi z předmětu lesnictví, na základě toho berou jako občanskou „povinnost“ chovat se nejen k lidem v okolí partnersky a s úctou, ale také ke svému životnímu prostředí. Zjišťují informace o životním prostředí a jsou schopni odůvodnit si postoj ochránce životního prostředí.

Kompetence k řešení problémů: Žáci řeší úlohy z oblasti lesnictví formou samostatných prací, jsou schopni porozumět, určit a řešit jádro problému. Navrhují zdroje informací a pracují s nimi, navrhnou nejlepší řešení a obhajují je, hodnotí reálně výsledky své práce. Problémy řeší ve spolupráci s ostatními týmovou prací.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi: Žáci pracují podle svých schopností a možností s počítačem a dalšími prostředky ICT, využívají adekvátní zdroje informací a efektivně pracují s informacemi. Vyhledávají nové poznatky o stavebních materiálech, vytváří, upravují a zpracovávají texty a tabulky s dělením dřevin, jejich požadavků a výrobků.

Kompetence k pracovnímu uplatnění: Žáci se adaptují na nové požadavky a pracovní prostředí, seznamují se a osvojují si informace z oblasti lesnictví, které mohou používat při budoucí profesi, získávají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce. Základní informace o životním prostředí, ekologii žáci využívají k ujasnění si vlastního názoru při výběru zaměstnání. (Firma poškozující životní prostředí, do jaké míry? Jsem pro ni ochoten pracovat? apod.)

Průřezová témata

Učivo předmětu navazuje na přírodovědné poznatky a dále je rozvíjí. Vyučující využívá mezipředmětových vztahů, zdůrazňuje návaznost učiva na další odborné předměty. Ve výuce se široce využívají vzorky a zobrazení jednotlivých dřevin, rostlin. Klasické formy vyučování jsou doplněny exkurzemi do skladů dřeva, výstav myslivosti, dílen pracujících se dřevem. Poznatky získané v teoretické části předmětu jsou ověřovány při praktických činnostech na odborném výcviku pod vedením zkušeného mistra.

Občan v demokratické společnosti: předmět se na tématu podílí především přátelskou partnerskou atmosférou mezi žáky. Partnerství je uplatňováno jak mezi žáky samotnými, tak mezi žákem a pedagogem, i přesto, že v tomto prostředí jsou nutná pravidla a jejich dodržování. Žáci jsou při skupinové práci, individuální i hromadné vedení k toleranci k názorům a výkonům ostatních žáků, ke slušné, partnerské a společenské komunikaci. Tématu se předmět přibližuje ve velké míře tématy vliv činnosti člověka na prostředí, faktory růstu obyvatel, ochrana přírody, přirozená a civilizační rizika, zachování přírody, udržitelný rozvoj společnosti apod.

Člověk v životním prostředí: Lesnictví a v něm obsažené základy ekologie jsou hlavním předmětem tohoto tématu, měly by žákům poskytnout základní poznatky z této oblasti a poskytnout jim dostatek příležitostí pro vytvoření vlastních názorů na probírané dílčí aspekty životního prostředí.

Člověk a svět práce: Lesnictví poskytne prostor pro diskuse, hledání informací a obhajování svého názoru, což mohou žáci využít i například při přijímacím pohovoru, komunikaci v zaměstnání apod. Taktéž základní informace o ekologii, životním prostředí a ujasnění si vlastního názoru poslouží při výběru zaměstnání.

Informační a komunikační technologie: předmět se snaží využít internetu jako zdroje informací k různým diskusím, návrhům řešení problémů a týmové spolupráci. Také ke zjišťování následků stavební činnosti na životní prostředí u konkrétních firem a zaměstnavatelů. Zde se předmět napojuje na předmět Informační a komunikační technologie a společně prohlubují průřezové téma.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání**Lesnictví****1. ročník – 32 hodin**

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
Žák:	Úvod do předmětu	1
- popíše stavbu rostlinné buňky, její životní projevy, základní části a životní projevy rostlin;	Nauka o lese a základy ekologie	29
- zná rozdělení všeobecného systému rostlinstva;	Základy lesnické botaniky	6
- rozlišuje složky lesního prostředí (půda, ovzduší, světlo, teplo, voda, živiny);	Složky lesního prostředí	4
- vysvětlí základní pojmy lesního hospodářství;	Lesní hospodářství, pojem lesního porostu, skladba porostu	4
- vysvětlí pojem lesního porostu, základní kategorie lesů;	Určování hlavních druhů dřevin	5
- rozlišuje druhovou, věkovou, sociální a hospodářskou skladbu porostu;	Požadavky hlavních druhů dřevin	5
- popíše druhy lesních dřevin;	Hospodářské využívání lesa	5
- vyjmenuje požadavky lesních dřevin na přírodní podmínky a způsob pěstování;	Souhrnné opakování	2
- zná možnosti hospodářského využití lesa (těžba, obnova, ochrana a výchova lesa);		
- charakterizuje hlavní znaky jednotlivých využití lesa.		

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Lesnictví

2. ročník – 32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
Žák: - rozlišuje základní ekologické pojmy (biotop, ekosystém, podmínky života, vztahy mezi organismy); - vyjmenuje ekosystémy Země, rozliší přírodní a umělé ekosystémy; - vysvětlí význam chráněných území; - popíše obecné principy ochrany životního prostředí; - zná základní předpisy věnující se ochraně životního prostředí; - charakterizuje les jako jednu ze složek životního prostředí (další složky jako půda, ovzduší, voda...); - vysvětlí základní principy ochrany lesa před nepříznivým klimatem, před působením vyšších obratlovců, před škodlivým hmyzem a před škodlivými rostlinami; - charakterizuje vlivy činnosti člověka na les a životní prostředí; - při volbě technologických postupů volí ty, které zatěžují životní prostředí a les méně.	Úvod do předmětu Opakování učiva z předchozího ročníku Nauka o lese a základy ekologie Základy ekologie Ochrana životního prostředí Les v životním prostředí Ochrana lesa Vliv činností člověka na životní prostředí Souhrnné opakování	1 1 28 9 4 3 9 3 2

5.8 Technologie a materiály

Hodinová dotace: 128 hodin – 1. ročník, 128 hodin – 2. ročník

Pojetí vyučovacího předmětu

Předmět je vyučován ve dvou ročnících s dotací 4 hodiny týdně. Vyučovací předmět je koncipován jako předmět povinný v rámci specializace, primární funkcí je průprava pro odborné vzdělávání. Navazuje na něj a prohlubuje jeho prvky. Vyučovací předmět technologie a materiály poskytuje žákům odborné vědomosti v oblasti strojnictví, materiálů, údržby strojů a základními technologickými postupy. Hlavním cílem je seznámit žáky se zásadami péče o lesnickou techniku a malou mechanizaci. Objasňuje, doplňuje a teoreticky zdůvodňuje zkušenosti, danosti a informace získané na odborném výcviku. Důraz je kladen na znalost předpisů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, protipožárních předpisů, hospodaření s materiálem a vlivu činností na životní prostředí.

Ve velké míře je využíváno **formy hromadného vyučování**, učitel vede výuku a po určitou dobu má v hodině vedoucí postavení. Vzhledem k individuálním a specifickým možnostem žáků (omezená doba koncentrace, vývojové poruchy učení, nižší intelektové schopnosti) se vedoucí postavení učitele omezuje a využívá se metod informačně perceptivních, problémových a obzvláště participativních (brainstormingu, řízené diskuse a aktivizujících prvků), při nichž mají žáci možnost porovnávat své zkušenosti týkající se probírané látky jak s vyučujícím, tak se spolužáky. Dochází ke společnému rozmlouvání, objasňování, utvrzování, také nacházení řešení konstruktivních zadání, přičemž je kladen důraz na to, aby s řešením daného problému, zadání, přišli sami žáci. Pokud to okolnosti dovolí, žáci jsou ve stabilním kolektivu, v němž se dbá na posilování kolektivních dovedností a týmové spolupráce, jež je pro žáky nezbytná při odborném výcviku, tak následně i pro budoucí povolání.

V malé míře je využíváno formy **individuálního vyučování**, kdy žák pracuje samostatně, podle svých potřeb a schopností.

Výuka začíná motivací a aktivizací žáků, jež slouží k jejich usměrnění. **Metody** v této fázi jsou především participativní (jako situační metody, brainstorming, apod.) Kontinuálně pak aktivizace pokračuje informačně receptivní metodou, tedy samotným výkladem, který plynule přechází do problémových metod jako řešení problémových úloh, diskuse s žáky nad probíraným učivem. Diskuse je řízená a usměrňována, jak po stránce odborné, tak i z hlediska mezilidské

komunikace. Pokud jde o učivo, u něhož lze předpokládat předchozí znalosti, využívá se brainstorming (již výše zmíněný) a rozmluva před samotným výkladem.

Ve výuce se dále využívá instruktáže a demonstračního výkladu (předvádění předmětů, modelů, schémat, grafů a nákresů). Výuka je doplněna o statické promítání slidů a dynamické promítání videí (pracovní postupy). K zafixování probíraného učiva slouží opakování, procvičování (dle možností zařazeno na úvod nebo konec vyučovací hodiny).

Žák je **klasifikován a hodnocen** tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, kterého dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání, samozřejmě s ohledem na jeho schopnosti a možnosti ovlivňující jeho výkon. Klasifikuje se standardně, dle školního řádu stupni 1-5, ale také průběžně ústně – pochvaly, výtky, informace o průběžné přípravě – sdělované jak rodičům (kteří o prospěch žáka projeví zájem), tak kmenovým vychovatelům, kteří dohlížejí na přípravu do výuky. Žák je klasifikován z jednotlivých tematických celků formou ústního nebo písemného zkoušení. K písemnému zkoušení je využíváno testů, které umožní testovat látku z hlediska hloubky i obsáhlosti, zhodnotí témata, která žák zvládnul a která naopak ne. Na závěr každého hodnoceného období je žákům předložena čtvrtletní nebo pololetní písemná práce. Výsledná známka není aritmetickým průměrem známek z hodnocení. Do celkové klasifikace se dále počítá píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání. V neposlední řadě i jeho portfolio – učební pomůcky, písemné práce (obrázky k daným tématům) a shromažďování letáků, výstřižků, článků k dané tematice.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení: Žáci mají pozitivní vztah k učení a vzdělávání, rozvíjí technické myšlení, své myšlenky vysvětlují a obhajují před spolužáky, reagují na jejich dotazy, to vede k rozvíjení schopnosti srozumitelně se vyjadřovat a chápat zadané úkoly. Vytváří dovednost číst a hovořit o technologiích a pracovních postupech.

Komunikativní kompetence: Prezentace vědomostí a diskuse při řešení problematiky, učí žáky, jak se chovat v různých situacích. Žáci jsou schopni při řešení odborného problému pracovat v týmu při sestavování návrhů materiálu. Užívají odbornou terminologii věcně, správně a srozumitelně.

Personální a sociální kompetence: Žáci jsou připraveni podle svých schopností a možností stanovovat cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů – budovat atmosféru založenou na vzájemně otevřené komunikaci s cílem předcházet možným konfliktům, hodnotit výsledky své práce, přijímat radu od druhých, plnit odpovědně zadané úkoly.

Kompetence k řešení problémů: Žáci řeší úlohy z problematiky technologií, jsou schopni porozumět, určit a řešit jádro problému. Navrhují zdroje informací a pracují s nimi, navrhují nejlepší řešení a obhajují je, hodnotí reálně výsledky své práce. Problémy řeší ve spolupráci s ostatními týmovou prací.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti: Napomáhá rozvoji sociálních kompetencí žáků. Zejména v prvním ročníku se zařazují témata k pochopení postavení člověka ve společnosti, formování postojů žáků, aby byli schopni vytvořit dobrý třídní kolektiv, dovedli se navzájem respektovat a pomáhat si. Další oblastí je formování názorů mladých lidí a orientace na správné hodnoty života - besedy a přednášky o nebezpečí návykových látek, nebezpečí šikany, o pěstování zdravého životního stylu. Velký význam má jednotný přístup všech pedagogů k chování žáků. Žáci i pedagogové jsou si vědomi, že všichni vytváří image školy zvláště ve vztahu k veřejnosti. Do této oblasti spadá i vyhledávání problémových žáků, kteří narušují kolektiv, a řešení těchto situací ve spolupráci s výchovným poradcem.

Člověk a životní prostředí: Vede k pochopení významu přírody a správného chování člověka v přírodě. Toto téma se dobře začleňuje do odborného učiva i do odborného výcviku, kde se klade důraz na pochopení závislosti člověka na přírodních surovinách, správném hospodaření s výrobky a odpady, na odpovědnosti člověka za zachování udržitelného rozvoje společnosti.

Člověk a svět práce: Je vhodně realizováno v motivačních metodách, kdy je v žácích formován dobrý vztah ke zvolenému oboru. Seznamují se s náročností oboru, učitelé pěstují v žácích touhu po uplatnění a odborném růstu, učí je řešit problémové situace.

Informační a komunikační technologie: Žáci jsou vedeni, aby prostředky informační a komunikační technologie efektivně využívaly jak v předmětu, tak i při výkonu povolání. Učí se pořizovat zápisy, referáty, vyhledávat informace o technologiích, pracovních postupech a materiálech a surovinách v internetovém prostředí.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Technologie a materiály

1. ročník – 128 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
Žák: - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence; - ovládá postupy při obsluze, běžné údržbě zařízení v souladu s veškerými předpisy; - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci; - pracuje s technickými normami a katalogy; - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele při pracovním úrazu;	1 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence	10
Žák: - provádí základní operace ručního zpracování kovů (řezání, vrtání, pilování, ohýbání, stříhání, řezání závitů a nýtování); - rozezná a pojmenuje jednotlivé strojní součásti; - charakterizuje rozebíratelné a nerozebíratelné spoje; - charakterizuje základní části strojů pro přenos sil a momentů; - posoudí způsoby uložení hřídelí a čepů, použití spojek; - stanoví materiály a způsoby utěšňování strojů a spojů; - rozliší různé druhy mechanických převodů; - vysvětlí význam a funkci elektrických zařízení strojů; - rozliší vhodné druhy řetězců, řemenů a lan. - vysvětlí vhodné metody povrchové úpravy	2 Základy strojnictví - ruční opracování kovů - spoje a spojovací součásti - součásti strojů umožňující pohyb - utěšňování součástí a spojů - mechanické převody - mechanismy - elektrická zařízení strojů - řetězcy, řemeny, lana - povrchová úprava	20

a ochrany kovů; Žák: - rozezná a pojmenuje základní konstrukční prvky přenosné motorové pily a křovinořezu; - ovládá činnosti spojené s obsluhou; - ovládá pravidelnou údržbu; -dodržuje zásady BOZP a PO při práci s přenosnou řetězovou pilou a křovinořezem;	3 Přenosné řetězové pily a křovinořezy -základní rozdělení přenosných řetězových pil dle parametrů - údržba a konstrukce přenosných řetězových pil - základní rozdělení křovinořezů dle parametrů - údržba a konstrukce křovinořezů	26
Žák: -charakterizuje základní druhy a vlastnosti technických materiálů (technické materiály, maziva, paliva); -rozeznává povrchové úpravy, význam a metody povrchové úpravy; -posoudí jednoduché opravy, údržbu a seřizování techniky i mechanizace;	4 Opravy strojů a zařízení	12
Žák: -učí se obecné poznatky o pěstování lesních porostů; - rozpozná základní technologie při respektování požadavků a potřeb lesních dřevin;	5 Lesnické technologie 5.1 Obecné zásady pěstování lesních porostů	32 6
Žák: -provádí teoretickou přípravu pro sběr lesních plodů a semen bez využití speciálního vybavení (žebřík) a zajišťuje následnou péči o plody a semena;	5.2 Sběr lesního osiva a uskladnění	5
Žák: -provádí teoretickou přípravu pro základní ruční práce v lesních školkách a různé operace při výrobě sazenic;	5.3 Výroba sadebního materiálu ve školkách, ruční nářadí pro pěstební činnosti	7
Žák: - je mu vysvětlen rozdíl mezi přirozenou a umělou obnovou porostu; -je seznamován s ručním a mechanizovaným zalesňováním a obnovou lesa; - je obeznámen s druhy výchovných zásahů	5.4 Přirozená a umělá obnova, výchova porostů	8

v lesních porostech; - zohledňuje ekologické požadavky při obnově a výchově lesních porostů Žák: -je obeznámen s mechanickou a chemickou ochranou kultur a mladých porostů; Žák: -je vysvětleno zakládání lesních políček pro lovnou zvěř; -učí se pěstovat zemědělské plodiny; - je seznámen s pomůckami pro ruční obrábění dřeva a postupem ručního obrábění dřeva;	5.5 Mechanická a chemická ochrana lesa, ruční nářadí pro ochranu lesa 6 Přidružené lesní výroby -podstata přidružené lesní výroby, políčka pro lovnou zvěř, lesní louky, lesní výtěž vedlejší a ostatní - pěstování, sklizeň a skladování zrnin, okopanin a pícnin - ruční obrábění dřeva	6 28

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání**Technologie a materiály****2. ročník – 96 hodin**

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
Žák: -rozezná a pojmenuje základní konstrukční prvky malé mechanizace, lesnických mechanizačních prostředků a traktorů; -ovládá činnosti spojené s obsluhou malé lesnické mechanizace, lesnických mechanizačních prostředků a traktorů, potahů při dopravě dříví; Žák: -pojmenuje a rozpozná mechanizační prostředky pro sběr a ošetřování semen lesních dřevin včetně technologického postupu sběru, ošetřování osiva; Žák: -je schopen zvolit vhodné pomůcky, nářadí a vybavení potřebné k provozu mechanizačních prostředků v závislosti na provozních podmínkách; Žák: - je schopen zvolit vhodné pomůcky, nářadí a vybavení potřebné k provozu mechanizačních prostředků v závislosti na provozních podmínkách ; Žák: -je schopen zvolit vhodné podmínky, nářadí a vybavení potřebné k provozu mechanizačních prostředků v závislosti na provozních podmínkách; Žák: -je teoreticky připraven s obsluhou a údržbou přenosných řetězových pil a křovinořezů;	1 Lesnické mechanizační prostředky a potahy 1.1 Základní konstrukční prvky malé mechanizace, lesnických mechanizačních prostředků, traktorů, pásových vyťahovačů a vyvážek 1.2 Mechanizační prostředky pro sběr a ošetřování semen lesních dřevin 1.3 Mechanizační prostředky pro přípravu půdy, obnovu a zakládání lesních školek 1.4 Mechanizační prostředky v lesních školkách 1.5 Mechanizační prostředky pro přípravu půdy v lese, obnovu, výchovu a ochranu lesních porostů 1.6 Přenosné řetězové motorové pily a křovinořezy	53 13 4 3 5 13 8

Žák: -je seznámen s dodržováním zásad efektivního využívání lesnické techniky;	1.7 Obsluha, údržba, seřizování a drobné opravy lesnické techniky	2
Žák: - získá přehled v struktuře výrobního procesu, organizací práce, normami spotřeby času v lesním hospodářství	1.8. Výrobní procesy v lesním hospodářství	5
Žák: -se seznamuje se základy dendrology; -specifikuje rozdíly výsadby parkové zeleně oproti zakládání lesních porostů; -učí se navrhnout, jak uplatnit zásady výsadby parkové zeleně a způsoby péče o ni; -se učí zakládat a udržovat parkové chodníky a pěšiny;	2 Péče o komunální zeleň 2.1 Veřejná zeleň 2.2 Údržba zeleně, plán údržby 2.3 Trávníky, travnaté plochy 2.4 Dřeviny rostoucí mimo les 2.5 Nabídky výrobců vybraných mechanizačních prostředků 2.6 Plán/projekt údržby vybrané parkové plochy	33
Žák: -získá přehled o lesní zvěři a jejím hospodářském významu; -je seznámen se způsoby lovu zvěře a využití plemen loveckých psů; -umí rozlišit drobné myslivecké a lesnické stavby a zařízení.	3 Myslivost -druhy zvěře -způsoby lovu zvěře a plemena loveckých psů - drobné myslivecké a lesnické stavby a zařízení	10

5.9 Ekonomika lesního hospodářství

Hodinová dotace: 32 hodin – 2. ročník

Pojetí vyučovacího předmětu

Předmět je vyučován ve druhém ročníku s dotací 1 hodina týdně. Vyučovací předmět poskytuje žákům teoretické znalosti v oblasti ekonomiky lesního hospodářství. Objasňuje, doplňuje a teoreticky zdůvodňuje zkušenosti, danosti a informace získané na odborném výcviku a ostatních předmětech zabývajících se odbornou tematikou.

Výuka probíhá individualizovaně, zahrnuje **hromadnou i individuální výuku**. Učitel vede výuku a po určitou dobu má v hodině vedoucí postavení. Vzhledem k individuálním a specifickým možnostem žáků (omezená doba koncentrace, vývojové poruchy učení, nižší intelektové schopnosti) se vedoucí postavení učitele omezuje a využívá se i dalších metod. Metody jsou tedy užívány jak informačně receptivní (výklad), tak problematické (řízená diskuse, řešení problému, týmová práce) a aktivizační (především na začátku vyučovací hodiny).

Částečně je využíváno formy **individuálního vyučování**, kdy žák pracuje samostatně, podle svých potřeb a schopností.

Žák je **klasifikován a hodnocen** tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, kterého dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání, samozřejmě s ohledem na jeho schopnosti a možnosti ovlivňující jeho výkon. Klasifikuje se standardně, dle školního řádu stupni 1-5, ale také průběžně ústně – pochvaly, výtky, informace o průběžné přípravě – sdělované jak rodičům (kteří o prospěchu žáka projeví zájem), tak kmenovým vychovatelům, kteří dohlížejí na přípravu do výuky. Žák je klasifikován z jednotlivých tematických celků formou ústního nebo písemného zkoušení. Výsledná známka není aritmetickým průměrem známek z hodnocení. Do celkové klasifikace se dále počítá píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení: Žáci mají pozitivní vztah k učení a vzdělávání, rozvíjí technické myšlení, své myšlenky, vysvětlují a obhajují před spolužáky, reagují na jejich dotazy, to vede

k rozvíjení schopnosti srozumitelně se vyjadřovat a chápat zadané úkoly. Znají možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru svého povolání.

Matematické kompetence: Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích.

Komunikativní kompetence: Žáci spolu srozumitelně a efektivně komunikují v různých situacích, nejen v mluvené, ale i psané podobě. Ve společnosti druhých lidí se projevují s respektem a tolerancí, pokud někdo mluví, nechají ho domluvit, ale také naslouchají a přiměřeně reagují a projevují zájem.

Personální a sociální kompetence: Žáci při aktivitách respektují pokyny a instrukce pedagoga, vyslechnou si instrukci do konce a snaží se klást otázky na nejasné oblasti. Při týmové činnosti tolerantně spolupracují s ostatními, poskytují ostatním prostor pro vyjádření názoru, projevují názor vlastní. Při hodnocení činnosti přijímají nejen pozitiva, ale i negativa a přiměřeně na ně reagují. Odhadují své možnosti a schopnosti při spolupráci s ostatními, při vypjatých situacích se snaží regulovat své chování.

Občanské kompetence a kulturní povědomí: Žáci jednájí dle společensky daných pravidel a v souladu s nabytými informacemi z předmětu ekonomika lesního hospodářství, na základě toho berou jako občanskou „povinnost“ chovat se nejen k lidem v okolí partnersky a s úctou, ale také ke svému životnímu prostředí.

Kompetence k řešení problémů: Žáci řeší úlohy z oblasti ekonomiky lesního hospodářství formou samostatných prací, jsou schopni porozumět, určit a řešit jádro problému. Problémy řeší ve spolupráci s ostatními týmovou prací.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi: Žáci pracují podle svých schopností a možností s počítačem a dalšími prostředky ICT, využívají adekvátní zdroje informací a efektivně pracují s informacemi.

Kompetence k pracovnímu uplatnění: Žáci se adaptují na nové požadavky a pracovní prostředí, seznamují se a osvojují si informace z oblasti ekonomiky lesního hospodářství, které mohou používat při budoucí profesi, získávají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti: předmět se na tématu podílí především přátelskou partnerskou atmosférou mezi žáky. Partnerství je uplatňováno jak mezi žáky samotnými, tak mezi žákem a pedagogem, i přesto, že v tomto prostředí jsou nutná pravidla a jejich dodržování. Žáci jsou při skupinové práci, individuální i hromadné vedení k toleranci k názorům a výkonům ostatních žáků, ke slušné, partnerské a společenské komunikaci.

Člověk v životním prostředí: Ekonomika lesního hospodářství by měla žákům poskytnout dostatek příležitostí pro vytvoření vlastních názorů na probírané dílčí aspekty životního prostředí.

Člověk a svět práce: Ekonomika lesního hospodářství poskytne prostor pro diskuse, hledání informací a obhajování svého názoru, což mohou žáci využít například při přijímacím pohovoru, komunikaci v zaměstnání apod.

Informační a komunikační technologie: předmět se snaží využít internetu jako zdroje informací k různým diskusím, návrhům řešení problémů a týmové spolupráci.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání**Ekonomika lesního hospodářství****2. ročník – 32 hodin**

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
Žák:	1 Úvod do předmětu	1
- charakterizuje výrobní faktory v lesním hospodářství (půda, práce, kapitál, lesní porost);	2 Výrobní faktory v lesním hospodářství	3
- klasifikuje typy nákladů v lesním hospodářství (provozní náklady, odpisy investičního majetku, finanční náklady, ostatní provozní náklady);	3 Náklady v lesním hospodářství	3
- vysvětlí výnosy v lesním hospodářství (tržby, finanční výnosy, mimořádné výnosy, hospodářský výsledek);	4 Výnosy v lesním hospodářství	3
- vysvětlí tvoření cen v lesním hospodářství (volné ceny, vázané ceny, relativní ceny);	5 Ceny v lesním hospodářství	3
- vysvětlí pojem zisk v lesním hospodářství (rozdíl mezi celkovými výnosy a celkovými náklady);	6 Zisk v lesním hospodářství	3
- popíše efektivnost hospodaření v lesním hospodářství;	7 Efektivní hospodaření v lesním hospodářství	3
- zná druhy financování lesního hospodářství;	8 Financování lesního hospodářství	3
- je seznámen s evidencí v lesním hospodářství (LHP, LHO, LHE);	9 Evidence v lesním hospodářství	2
- popíše vývoj na trhu s dřívím (časové a prostorové podmínky obchodování, odbyt dříví,	10 Trh s dřívím	3

těžební etát, výrobní program); - získá přehled o chovu a lovu lesní zvěře.	11 Myslivost 12 Souhrnné opakování	3 2

5.10 Řízení motorových vozidel

Hodinová dotace: 32 hodin – 1. ročník, 32 hodin – 2. ročník

Pojetí vyučovacího předmětu

Předmět je vyučován ve dvou ročnících s dotací 1 hodina týdně. Vyučovací předmět je koncipován jako předmět povinný v rámci specializace. Cílem předmětu řízení motorových vozidel je poskytnout žákům teoretické znalosti, vědomosti, praktické dovednosti a návyky potřebné k řízení motorových vozidel v provozu na pozemních komunikacích. Při praktických činnostech jsou žáci vedeni k dodržování zásad bezpečné práce, k prevenci úrazů a k ekologickému chování.

Výuku a výcvik k získání řidičského oprávnění může provádět výlučně provozovatel autoškoly a jejich obsah je dán platnými zákony a předpisy. Pro absolvování oboru vzdělání není podmínkou získání řidičského oprávnění.

V řízení motorových vozidel je využíváno **formy hromadného i individuálního vyučování**. Vzhledem k individuálním a specifickým možnostem žáků (omezená doba koncentrace, vývojové poruchy učení, nižší intelektové schopnosti) se využívá metod problémových a obzvláště participativních (brainstormingu, řízené diskuse a aktivizujících prvků), při nichž mají žáci možnost porovnávat své zkušenosti týkající se probírané látky jak s vyučujícím, tak se spolužáky. Dochází ke společnému objasňování, utvrzování, také nacházení řešení konstruktivních zadání, přičemž je kladen důraz na to, aby s řešením daného problému, zadání, přišli sami žáci. V individuálním vyučování žák pracuje samostatně, podle svých potřeb a schopností.

Výuka začíná motivací a aktivizací žáků, jež slouží k jejich usměrnění. **Metody** v této fázi jsou především participativní (jako situační metody, brainstorming, apod.), kontinuálně pak aktivizace pokračuje informačně receptivní metodou, tedy samotným výkladem, dále se uplatňují metody názorně-demonstrační a především praktické, které plynule přechází do problémových metod jako řešení problémových zadání, diskuse s žáky nad probíraným tématem. Diskuse je řízená a usměrňována, jak po stránce odborné, tak i z hlediska mezilidské komunikace.

Žák je **klasifikován a hodnocen** tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, kterého dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání, samozřejmě s ohledem na jeho schopnosti a možnosti ovlivňující jeho výkon. Klasifikuje se standardně, dle školního řádu stupni 1-5, ale také

průběžně ústně – pochvaly, výtky, informace o průběžné přípravě – sdělované jak rodičům (kteří o prospěch žáka projeví zájem), tak kmenovým vychovatelům, kteří dohlížejí na přípravu do výuky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení: Žáci mají pozitivní vztah k učení a vzdělávání, rozvíjí technické myšlení, své myšlenky vysvětlují a obhajují před spolužáky, reagují na jejich dotazy, to vede k rozvíjení schopnosti srozumitelně se vyjadřovat a chápat zadané úkoly. Vytváří dovednost číst a hovořit o technologiích a dalších postupech.

Komunikativní kompetence: Prezentace vědomostí a diskuse při řešení problematiky, učí žáky, jak se chovat v různých situacích. Žáci jsou schopni při řešení odborného problému pracovat v týmu. Užívají odbornou terminologii věcně, správně a srozumitelně. Ve společnosti druhých lidí se projevují s respektem a tolerancí, pokud někdo mluví, nechají ho domluvit, ale také naslouchají a přiměřeně reagují a projevují zájem.

Pracovní kompetence: Žáci získávají teoretické poznatky, které uplatňují v praktickém vyučování. Upevňováním a opakováním pracovních činností získávají žáci pracovní návyky, které uplatní ve svém oboru na běžném trhu práce.

Personální a sociální kompetence: Žáci při aktivitách respektují pokyny a instrukce pedagoga, vyslechnou si instrukci do konce a snaží se klást otázky na nejasné oblasti. Při hodnocení činnosti přijímají nejen pozitiva, ale i negativa a přiměřeně na ně reagují. Odhadují své možnosti a schopnosti při spolupráci s ostatními, při vypjatých situacích se snaží regulovat své chování. Získané vědomosti nepřijímají cele, ale ověřují je a kriticky vybírají a hodnotí.

Kompetence k řešení problémů: Žáci řeší úlohy z problematiky technologií, jsou schopni porozumět, určit a řešit jádro problému. Navrhují zdroje informací a pracují s nimi, navrhnou nejlepší řešení a obhajují je, hodnotí reálně výsledky své práce. Problémy řeší ve spolupráci s ostatními týmovou prací.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi: Žáci pracují podle svých schopností a možností s počítačem a dalšími prostředky ICT, využívají adekvátní zdroje informací a efektivně pracují s informacemi.

Občanské kompetence a kulturní povědomí: Žáci jednají dle společensky daných pravidel a v souladu s nabytými informacemi, na základě toho berou jako občanskou „povinnost“ chovat se nejen k lidem v okolí partnersky a s úctou, ale také ke svému životnímu prostředí.

Přínos předmětu k řešení odborných kompetencí je zaměřeno na:

- řešení získaných vědomostí a znalostí v pracovních a mimopracovních problémech,

- využívání informačních a komunikačních technologií,
- uplatnění znalostí v pracovním zařazení.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti: Napomáhá rozvoji sociálních kompetencí žáků. Zejména v prvním ročníku se zařazují témata k pochopení postavení člověka ve společnosti, formování postojů žáků, aby byli schopni vytvořit dobrý třídní kolektiv, dovedli se navzájem respektovat a pomáhat si. Další oblastí je formování názorů mladých lidí a orientace na správné hodnoty života - besedy a přednášky o nebezpečí návykových látek, nebezpečí šikany, o pěstování zdravého životního stylu. Velký význam má jednotný přístup všech pedagogů k chování žáků. Žáci i pedagogové jsou si vědomi, že všichni vytváří image školy zvláště ve vztahu k veřejnosti. Do této oblasti spadá i vyhledávání problémových žáků, kteří narušují kolektiv, a řešení těchto situací ve spolupráci s výchovným poradcem.

Člověk a životní prostředí: Vede k pochopení významu přírody a správného chování člověka v přírodě. Toto téma se dobře začleňuje do odborného učiva i do odborného výcviku, kde se klade důraz na pochopení závislosti člověka na přírodních surovinách, správném hospodaření s výrobky a odpady, na odpovědnosti člověka za zachování udržitelného rozvoje společnosti.

Člověk a svět práce: Je vhodně realizováno v motivačních metodách, kdy je v žácích formován dobrý vztah ke zvolenému oboru. Seznamují se s náročností oboru, učitelé pěstují v žácích touhu po uplatnění a odborném růstu, učí je řešit problémové situace.

Informační a komunikační technologie: Žáci jsou vedeni, aby prostředky informační a komunikační technologie efektivně využívaly jak v předmětu, tak i při výkonu povolání. Učí se pořizovat zápisy, referáty, vyhledávat informace o technologiích, pracovních postupech a materiálech a surovinách v internetovém prostředí.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Řízení motorových vozidel

1. ročník – 32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
Žák: - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence; - ovládá postupy při obsluze, běžné údržbě zařízení v souladu s veškerými předpisy; - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci; - pracuje s technickými normami a katalogy; - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele při pracovním úrazu;	1 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence	8
Žák: - získá teoretickou připravenost k řízení motorových vozidel v rozsahu řídičského oprávnění skupiny T; - je seznámen s bezpečným ovládním a řízením traktoru; - je obeznámen s poznatky ze zdravotnické přípravy; - prohlubuje a upevňuje své vědomosti.	2 Motorová vozidla - předpisy o provozu motorových vozidel a související předpisy - teorie řízení motorových vozidel a zásady bezpečné jízdy - zdravotní příprava - opakování získaných vědomostí	24

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Řízení motorových vozidel

2. ročník – 32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
Žák: - je odborně připraven k řízení motorových vozidel v rozsahu řidičského oprávnění skupiny T; - zná základní konstrukci motorových vozidel; - je odborně seznámen se základním ovládním a údržbou traktoru; - zná zásady bezpečné jízdy; - prakticky uplatňuje vědomosti ze zdravotnické přípravy.	1 Motorová vozidla - opakování předchozího učiva - pravidla silničního provozu - nauka o konstrukci - ovládní a údržba vozidla - teorie jízdy - zásady bezpečné jízdy - zdravotnická příprava	32

5.11 Odborný výcvik

Hodinová dotace: 640 hodin – 1. ročník, 640 hodin – 2. ročník

Pojetí vyučovacího výuky

Předmět je vyučován ve dvou ročnících s dotací 20 hodin týdně. Vyučovací předmět je koncipován jako povinný předmět specializace s průpravnou funkcí směrem k odborné složce vzdělávání. Vyučovací předmět odborný výcvik poskytuje nácvik praktických dovedností v oblasti pracovních metod a technologických postupů žákům oboru. Odborný výcvik probíhá ve vlastních specializovaných dílnách, na terénních pracovištích. Doplňuje a prakticky ověřuje vědomosti získané v předmětech lesnictví a technologie a materiály. Žáci se seznámí se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, protipožárních předpisů, hygieny práce při jednotlivých činnostech a s pracovními postupy u lesních prací. Důraz je kladen na správné postupy při práci a péči o životní prostředí.

V odborném výcviku je využíváno **formy hromadného i individuálního vyučování**. Vzhledem k individuálním a specifickým možnostem žáků (omezená doba koncentrace, vývojové poruchy učení, nižší intelektové schopnosti) se využívá metod problémových a obzvláště participativních (brainstormingu, řízené diskuse a aktivizujících prvků), při nichž mají žáci možnost porovnávat své zkušenosti týkající se probírané látky jak s mistrem odborného výcviku, tak se spolužáky. Dochází ke společnému objasňování, utvrzování, také nacházení řešení konstruktivních zadání, přičemž je kladen důraz na to, aby s řešením daného problému, zadání, přišli sami žáci. Pokud to okolnosti dovolí, žáci jsou ve stabilním kolektivu, v němž se dbá na posilování kolektivních dovedností a týmové spolupráce, jež je pro žáky nezbytná při odborném výcviku, tak následně i pro budoucí povolání. V individuálním vyučování žák pracuje samostatně, podle svých potřeb a schopností.

Odborný výcvik začíná motivací a aktivizací žáků, jež slouží k jejich usměrnění. **Metody** v této fázi jsou především participativní (jako situační metody, brainstorming, apod.), názorně-demonstrační a především praktické, které plynule přechází do problémových metod jako řešení problémových zadání, diskuse s žáky nad probíraným tématem. Diskuse je řízená a usměrňována, jak po stránce odborné, tak i z hlediska mezilidské komunikace.

Žák je **klasifikován a hodnocen** tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, kterého dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání, samozřejmě s ohledem na jeho schopnosti a možnosti

ovlivňující jeho výkon. Klasifikuje se standardně, dle školního řádu stupni 1-5, ale také průběžně ústně – pochvaly, výtky, informace o průběžné přípravě – sdělované jak rodičům (kteří o prospěch žáka projeví zájem), tak kmenovým vychovatelům, kteří dohlížejí na přípravu do výuky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení: Žáci mají pozitivní vztah k učení a vzdělávání, rozvíjí technické myšlení, své myšlenky vysvětlují a obhajují před spolužáky, reagují na jejich dotazy, to vede k rozvíjení schopnosti srozumitelně se vyjadřovat a chápat zadané úkoly. Vytváří dovednost číst a hovořit o lesních technologiích a pracovních postupech.

Komunikativní kompetence: Prezentace vědomostí a diskuse při řešení problematiky, učí žáky, jak se chovat v různých situacích. Žáci jsou schopni při řešení odborného problému pracovat v týmu. Užívají odbornou terminologii věcně, správně a srozumitelně.

Pracovní kompetence: Žáci získávají teoretické poznatky, které uplatňují v praktickém vyučování. Upevňováním a opakováním pracovních činností získávají žáci pracovní návyky, které uplatní ve svém oboru na běžném trhu práce.

Personální a sociální kompetence: Žáci jsou připraveni podle svých schopností a možností stanovovat cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů – budovat atmosféru založenou na vzájemně otevřené komunikaci s cílem předcházet možným konfliktům, hodnotit výsledky své práce, přijímat radu od druhých, plnit odpovědně zadané úkoly.

Kompetence k řešení problémů: Žáci řeší úlohy z problematiky lesních technologií, jsou schopni porozumět, určit a řešit jádro problému. Navrhují zdroje informací a pracují s nimi, navrhnou nejlepší řešení a obhajují je, hodnotí reálně výsledky své práce. Problémy řeší ve spolupráci s ostatními týmovou prací.

Přínos předmětu k řešení odborných kompetencí je zaměřeno na:

- řešení získaných vědomostí a znalostí v pracovních a mimopracovních problémech,
- využívání informačních a komunikačních technologií,
- uplatnění znalostí v pracovním zařazení.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti: Napomáhá rozvoji sociálních kompetencí žáků. Zejména v prvním ročníku se zařazují témata k pochopení postavení člověka ve společnosti, formování postojů žáků, aby byli schopni vytvořit dobrý třídní kolektiv, dovedli se navzájem respektovat a pomáhat si. Další oblastí je formování názorů mladých lidí a orientace na správné hodnoty života - besedy a přednášky o nebezpečí návykových látek, nebezpečí šikany, o pěstování zdravého

životního stylu. Velký význam má jednotný přístup všech pedagogů k chování žáků. Žáci i pedagogové jsou si vědomi, že všichni vytváří image školy zvláště ve vztahu k veřejnosti. Do této oblasti spadá i vyhledávání problémových žáků, kteří narušují kolektiv, a řešení těchto situací ve spolupráci s výchovným poradcem.

Člověk a životní prostředí: Vede k pochopení významu přírody a správného chování člověka v přírodě. Toto téma se dobře začleňuje do odborného učiva i do odborného výcviku, kde se klade důraz na pochopení závislosti člověka na přírodních surovinách, správném hospodaření s výrobky a odpady, na odpovědnosti člověka za zachování udržitelného rozvoje společnosti.

Člověk a svět práce: Je vhodně realizováno v motivačních metodách, kdy je v žácích formován dobrý vztah ke zvolenému oboru. Seznamují se s náročností oboru, učitelé pěstují v žácích touhu po uplatnění a odborném růstu, učí je řešit problémové situace.

Informační a komunikační technologie: Žáci jsou vedeni, aby prostředky infor. a komunik. technologie efektivně využívaly jak v předmětu, tak i při výkonu povolání. Učí se pořizovat zápisy, referáty, vyhledávat informace o technologiích, pracovních postupech a materiálech a surovinách v internetovém prostředí.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání**Odborný výcvik****1. ročník – 640 hodin**

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
Žák - je seznámen s organizací pracovišť OV, příčinami úrazů, první pomocí při úrazech, rizikovými pracovišti; - dodržuje ustanovení týkající se BOZP a PO; - používá osobní ochranné pracovní prostředky pro ochranu zdraví při práci a zná důsledky jejich nepoužívání;	1 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence - základní ustanovení právních norem o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a hygiena práce - pracoviště odborného výcviku - seznámení žáků s obsahem, organizací a vazbou odborného výcviku na ostatní předměty - bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce - první pomoc při úrazech - osobní hygiena a její význam pro zdraví - požární ochrana - příčiny požáru - organizace protipožární služby, chování při požáru	12
Žák: - provádí rozměření a zpracování technických materiálů; - zná technologické postupy při ručním obrábění technických materiálů;	2 Technické materiály a jejich ruční opracování - BOZP při ručním opracování technických materiálů - měření, řezání, pilování - vrtání, ohýbání, řezání závitů, nýtování, stříhání - postup práce a zpracování materiálů	36
Žák: - se orientuje v základních pojmech týkajících se konstrukčních prvků přenosné řetězové pily a křovinořezu; - umí obsluhovat přenosnou řetězovou pilu	3 Přenosná řetězová pila a křovinořez - BOZP při práci s přenosnou řetězovou pilou a křovinořezem - konstrukce přenosné řetězové pily	148

a křovinořez a používá k tomu vhodné pomůcky, nářadí a vybavení; - vykonává pravidelnou údržbu, jednoduché opravy a seřízení; - dodržuje zásady BOZP a PO při práci s přenosnou řetězovou pilou a křovinořezem;	- obsluha přenosné řetězové pily - konstrukce křovinořezu - obsluha křovinořezu - pomůcky a vybavení pro práci s přenosnou řetězovou pilou - pomůcky a vybavení pro práci s křovinořezem - údržba přenosné řetězové pily - údržba křovinořezu	
Žák: - dodržuje a je proškolen z BOZP v jednotlivých druzích pěstebních prací v lesním hospodářství; - se orientuje v druzích lesního osiva; - provádí sběr a ošetřování semen a lesních plodů v semenných porostech a na výběrových stromech; - dokáže popsat a provádět práce při pěstování sadebního materiálu; - rozlišuje význam přirozené a umělé obnovy lesa; - provádí přípravu půdy a prostředí pro zalesňování; - realizuje a dokáže vysvětlit jednotlivé druhy sje a sadby lesních dřevin; - provádí výchovu lesních porostů, prostřihávky, prořezávky, vyvětřování, oklest a probírky do max. úřezu 15 cm; - chápe nutnost ochrany lesních porostů; - provádí mechanickou ochranu mladých porostů; - při obnově, ochraně a výchově lesních porostů využívá ruční nářadí, přenosnou řetězovou pilu, křovinořez a jamkovač;	4 Pěstební práce v lesním hospodářství <u>4.1 Semenářství</u> - BOZP semenářství - lesní osivo - semenné porosty a výběrové stromy - sběr semen a plodů lesních dřevin - ošetřování a přeprava plodů a semen po sběru <u>4.2 Pěstování sadebního materiálu</u> - BOZP při pěstování sadebního materiálu - lesní školky - příprava půdy a substrátů - předosevní příprava semen a sje - pěstování a ochrana prostokořenných sazenic - pěstování a ochrana obalovaných sazenic <u>4.3 Obnova lesa</u> - BOZP při obnově lesa - přirozená a umělá obnova lesa - příprava půdy a prostředí pro zalesňování - zalesňování ruční sadbou - zalesňování strojem <u>4.4 Výchova lesních porostů</u> - BOZP při výchově lesních porostů - ošetřování lesních kultur - prostřihávky - prořezávky - probírky - vyvětřování – oklest	360 12 12 86 126

Žák: - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; - orientuje se v základních pojmech mechanizačních prostředků; - ovládá obsluhu mechanizačních prostředků; - ovládá technologickou přípravu pracoviště; - ovládá základní pracovní postupy soustředování dříví; - zná víceoperační sestavu strojů při lesní těžbě; - dodržuje bezpečnost práce na pracovišti; - ovládá činnosti spojené s ovládním malé lesnické mechanizace; - provádí montáž, demontáž, jednoduché opravy, údržbu a seřizování malé mechanizace se zvláštním zaměřením na KAPSEN 18 RC.	<u>4.5 Ochrana lesních porostů</u> - BOZP při ochraně lesních porostů - ochrana před škodlivým hmyzem - ochrana před zvěří - ochrana proti buření - ochrana proti dřevokazným houbám 5 Soustředování dříví mechanizačními prostředky <u>5.1 BOZP při soustředování dříví mechanizačními prostředky</u> <u>5.2 Základní pojmy</u> <u>5.3 Rozdělení traktorů – pro soustředování dříví</u> - univerzální kolové traktory - speciální lesní kolové traktory - několik rad pro řidiče <u>5.4 Technologická příprava pracoviště</u> - jednotlivé operace úvazkového soustředování dříví <u>5.5 Základní pracovní postupy</u> - soustředování dříví jednočlennou osádkou - soustředování dříví dvojčlennou osádkou - práce v komplexních čtách - bezúvazkové soustředování dříví <u>5.6 Víceoperační sestava strojů při lesní těžbě</u> - harvestory a procesory - protahovací odvětvovací stroje <u>5.7 Malá mechanizace</u>	124 84 6 6 6 6 6 20 10 30

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Odborný výcvik

2. ročník – 640 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
Žák - je seznámen s organizací pracovišť OV, příčinami úrazů, první pomocí při úrazech, s rizikovými pracovišti; - dodržuje ustanovení týkající se BOZP a PO; - používá osobní ochranné pracovní prostředky pro ochranu zdraví při práci a zná důsledky jejich nepoužívání;	1 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence - základní ustanovení právních norem o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a hygiena práce - pracoviště odborného výcviku - seznámení žáků s obsahem, organizací a vazbou odborného výcviku na ostatní předměty - bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce - první pomoc při úrazech - osobní hygiena a její význam pro zdraví - požární ochrana - příčiny požáru - organizace protipožární služby, chování při požáru	12
Žák: - si v rámci odborného výcviku při práci s přenosnou řetězovou pilou a křovinořezem zopakuje získané znalosti a dovednosti z 1. ročníku a po úspěšném ukončení studia získá oprávnění užívat přenosnou řetězovou pilu a křovinořez;	2 Přenosná řetězová pila a křovinořez - BOZP při práci s přenosnou řetězovou pilou a křovinořezem - konstrukce a obsluha přenosné řetězové pily a křovinořezu - pomůcky a vybavení pro práci s přenosnou řetězovou pilou a křovinořezem - údržba přenosné řetězové pily a křovinořezu	140
Žák: - zná základy okrasné dendrologie; - umí aplikovat v praxi výsadbu parkové	3 Péče o komunální zeleň <u>3.1 Základy okrasné dendrologie</u> - obecná charakteristika a rozdělení	250

zeleně;	dřevin	
- umí správně udržovat parkovou zeleň; - umí zakládat a udržovat drobné stavby jako součást veřejné zeleně; - vhodně vybírá skladby dřevin pro zakládání parkových ploch; - vhodně udržuje chodníky a pěšiny; - při péči o komunální zeleň využívá ruční nářadí, přenosnou řetězovou pilu, křovinořez, jamkovač, vyvětřovací pilu a plotostřih;	- okrasné keře, polokeře a jejich využití - okrasné stromy a jejich využití <u>3.2 Výsadba parkové zeleně</u> - BOZP při výsadbě parkové zeleně - vhodný výběr plochy - vhodný výběr dřevin - obecné zásady výsadby parkové zeleně - specifické zásady výsadby parkové zeleně <u>3.3 Údržba parkové zeleně</u> - BOZP při údržbě parkové zeleně - ošetřování čerstvě vysazené zeleně - ošetřování dříve vysazené zeleně <u>3.4 Konstrukce a údržba drobných staveb a cest</u> - BOZP při konstrukci a údržbě drobných staveb a cest - drobné stavby jako součást veřejné zeleně - výhody a nevýhody drobných staveb - zakládání a údržba drobných staveb <u>3.5 Zakládání parkových ploch</u> - BOZP při zakládání parkových ploch - vhodný výběr parkové plochy - terénní úpravy vybrané parkové plochy - výběr vhodné druhové skladby dřevin - odlišnosti malých a velkých parkových ploch - odlišnosti parkových ploch dle způsobu využívání <u>3.6 Údržba chodníků a pěšin</u> - BOZP při údržbě chodníků a cest - chodníky a pěšiny jako součást veřejné zeleně - zakládání a údržba parkových cest - vhodné materiály na chodníky, pěšiny a parkové cesty	

Žák: - si dále prohlubuje dovednosti získané z 1. ročníku (tj. provádí ruční a strojové zalesňování a obnovu lesa, správně ošetřuje a vychovává lesní porosty, chrání lesní porost);	4 Pěstební práce v lesním hospodářství - BOZP při provádění pěstebních prací v lesním hospodářství - obnova lesa - výchova lesních porostů - ochrana lesních porostů	68
Žák: - zná pracovní operace týkající se ručního obrábění dřeva; - používá vhodné nářadí k ručnímu obrábění dřeva - provádí konstrukci drobných staveb a účelových zařízení ze dřeva - orientuje se v sortimentu surového dříví; - provádí ostatní práce v lesním hospodářství; - orientuje se v základech myslivosti.	5 Přidružená lesní výroba <u>5.1 Ruční obrábění dřeva</u> -BOZP při ručním obrábění dřeva - základní pracovní operace - nářadí k ručnímu obrábění dřeva - drobné stavby a účelová zařízení ze dřeva <u>5.2 Sortimenty surového dříví</u> <u>5.3 Ostatní práce v lesním hospodářství</u> - BOZP při ostatních pracích v lesním hospodářství - údržba lesní dopravní sítě - péče o lesní louky - vedlejší lesní výtěž - přidružená dřevařská výroba <u>5.4 Základy myslivosti</u>	110
Žák: - si v rámci odborného výcviku při soustředování dříví pásovým vytahovačem KAPSEN 18 RC zopakuje získané znalosti a dovednosti z 1. ročníku a po úspěšném ukončení studia získá oprávnění k obsluze.	6 Soustředování dříví KAPSEN 18 RC - BOZP při práci se strojem KAPSEN 18 RC - obsluha stroje - údržba stroje	60

6 Základní podmínky pro zajištění výuky v daném oboru vzdělání

6.1 Základní prostorové a materiální podmínky

Pro teoretickou výuku učebního oboru jsou k dispozici dvě učebny ve škole a také je možnost navštívit učebnu s dataprojektorem a interaktivní tabulí. Pro výuku informační a komunikační technologie je k dispozici učebna s osmi počítači s připojením k internetu. V tělesné výchově žáci mohou využít malé hřiště na vnitřním nádvoří, velké hřiště s umělým povrchem v areálu zařízení, minigolfu či posilovnu v suterénu budovy. V zimním období se také využívá tělocvičny v nedaleké základní škole, jezdí se na krytý bazén, lyžovat do lyžařského areálu na Stupavu. V letním období se využívá nedalekého koupaliště, kde je možnost si zahrát plážový volejbal nebo turistiky v okolních lesích.

Učebny ve škole jsou vybaveny funkčním nábytkem (lavice, stoly, katedra učitele, nástěnná tabule) a pro zkvalitnění výuky učitelé využívají přehrávač DVD, počítače, projektor a vizualizér, interaktivní tabuli (práce s Dumy).

Pro praktickou výuku jsou určeny dvě učebny. V prostorách praktické výuky se nachází šatny a sociální zázemí pro žáky. Praktické vyučování probíhá zčásti zde a zčásti na lesních stanovištích smluvených s Lesy ČR či dalšími firmami.

6.2 Personální podmínky

Pro výuku teoretických předmětů jsou v zařízení 4 učitelé a pro praktickou výuku 1 mistr odborného výcviku. Zaměstnanci z hlediska udržení kvality výuky splňují odbornou kvalifikaci podle zákona č. 563/2004 Sb. (O pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů) či si tuto kvalifikaci doplňují, nebo směřují k jejímu doplnění.

Zvyšování kvality výuky podporuje i návštěva tématicky aktuálních školení a kurzů, díky nimž mohou pracovníci sledovat trendy a nejnovější informace v odborné oblasti a tím poskytovat aktuální poznatky v oboru. Lesnické práce se stejně jako jiné obory rychle vyvíjí, formují se nové technologie a přichází nové nářadí, nástroje a jednoduchá zařízení s výhodnějšími vlastnostmi, což vyžaduje neustálé informování a vzdělávání se.

6.3 Organizační podmínky

Vzdělávání v učebním oboru stavební práce se řídí následující legislativou:

- Zákon č. 561/2004 Sb., v platném znění

- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů v platném znění
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona v platném znění
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů v platném znění
- Nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání v platném znění
- Nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické, přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků v platném znění
- Vyhláška MŠMT č. 442/1991 Sb., o ukončování studia ve středních školách a učilištích v platném znění
- Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních v platném znění
- Vyhláška MŠMT č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných v platném znění
- Vyhláška MŠMT č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních v platném znění
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č. j. 24 246/2008-6
- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č. j. 10 194/2002-14
- Metodický pokyn MŠMT k postupu školských zařízení pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy při opatřeních zásadní důležitosti č. j. 32 608/02-24
- Informace o spolupráci předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané č. j. 25884/2003-24
- Koncepce oddělení pro děti vyžadující intenzivní individuální péči č. j. 25 133/2003-24
- Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2009-2012, č. j. 37/2009-6

- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy č. j. 37 014/2005-25
- Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci, sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 20 006/2007-51
- Vydání rámcových vzdělávacích programů oborů středního vzdělání, č. j. 12 698/2007-23
- a další...

Odborný výcvik na pracovištích právnických nebo fyzických osob je realizován po domluvě a samozřejmě pod dohledem příslušného mistra odborného výcviku, přičemž chlapci jsou informováni o zásadách bezpečnosti práce (viz. níže).

Součástí teoretické a odborné výuky je příprava v souladu s environmentálním vzděláváním, výchovou a osvětou (EVVO). Jejím cílem je vést myšlenky a jednání žáků tak, aby bylo v souladu s principem udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách (dle zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí). Na EVVO se podílí nejen veřejná správa, ale i školství, podniková sféra, ale i veřejnost. Musí jít o komplexní přístup, protože pokud ho bude respektovat jen jedna z oblastí, bude mít funkci informativní, nikoli formativní. Cílem našeho zařízení je tedy poskytovat všem žákům v průběhu vzdělávání:

- znalosti a dovednosti potřebné pro ochranu životního prostředí a pochopení principu trvale udržitelného rozvoje;
- podmínky pro integraci znalostí zejména uplatňováním praktické metody výuky;
- strukturaci učiva a různými aktivitami ovlivňovat způsob myšlení, rozvíjení samostatnosti a tvořivosti;
- kontakty s okolím i s odbornou praxí a celkový vývoj osobnosti ve smyslu (trvale) udržitelného rozvoje;
- podporovat spolupráci škol s mimoškolní oblastí – s rodinou, s obcí (veřejnou správou), s podniky, podporovat aktivní péči o životní prostředí, spolupráci s osvětovými a kulturně vzdělávacími zařízeními, se sdělovacími prostředky.

Výuka probíhá také s ohledem na program Zdraví pro všechny v 21. století. Pedagogičtí pracovníci jsou informováni o základních cílech a potřebné informace chlapcům poskytují s ohledem na jejich věk, schopnosti a možnosti.

Celá výuka od prvního ročníku klade důraz na poskytování aktuálních informací z oboru i světa práce a na uvědomění si pozice jejich oboru ve světě práce. Průřezovými tématy je

mezioborově spojena problematika uplatnění žáků ve světě práce, jejich další vzdělávání a profesní orientace. Naším cílem je podat žákům informace o tom, jakou důležitost má práce, a to od ucházení se o ni, přes přijímací řízení až po plnění si pracovních povinností a také jak je důležité znát svá práva a povinnosti. Podstatné je uvědomění si hodnoty práce a její nutnosti pro přežití v moderní uspěchané době.

6.4 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech

Pedagogičtí pracovníci a žáci školy jsou při zahájení školního roku proškoleni z platných předpisů, a to:

- Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, v platném znění;
- Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, v platném znění;
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, v platném znění;
- Nařízení vlády 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků;
- Nařízení vlády 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích;
- Vyhláška č. 48/1982 Sb., kterou se stanoví požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení;
- Vyhláška č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice;
- Vyhláška č. 288/2003 Sb., kterou se stanoví práce a pracoviště, které jsou zakázány těhotným ženám, kojícím ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu a mladistvým, a podmínky, za nichž mohou mladiství výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání;
- Požární poplachové směrnice, používání hasicích přístrojů, požárně evakuační plán zařízení;
- První pomoc atd.;
- Místní provozní bezpečnostní předpis pro práci v lese v podmínkách Výchovného ústavu, střediska výchovné péče HELP, základní školy a střední školy, Střílky, Zámecká 107;
- Dodatek č. 3 směrnice ředitele č. 1/2004 určení a identifikace rizik v podmínkách Výchovného ústavu, střediska výchovné péče HELP, základní školy a střední školy, Střílky, Zámecká 107;
- Nařízení vlády č.339/2017 Sb. Nařízení vlády o bližších požadavcích na způsob organizace práce a pracovních postupů při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru.

Budova školy byla zkolaudována v roce 1995 a všechny prostory školy odpovídají stávajícím předpisům, zejména vyhlášce č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích

na prostory a provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, stejně jako její novelizaci vyhlášky č. 343/2009 Sb. Jde zejména o:

- plochu na jednoho žáka v učebnách;
- osvětlení a větrání místností školy;
- velikost a umístění tabule;
- počet toalet, pisoárů;
- vybavení prostor umyvadly a hygienickými potřebami;
- konstrukci rozvrhu;
- pohybové aktivity o přestávkách.

Ochrana zdraví ve smyslu prevence šikany, násilí a jiných společensky negativních jevů probíhá v rámci působení výchovného poradce ve škole a programu preventisty společensky negativních jevů v rámci výchovy mimo školu. Výuka teoretických i praktických předmětů probíhá v souladu s environmentálním vzděláváním, výchovou a osvětou (EVVO) a programem Zdraví pro všechny v 21. století (viz. výše).

Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví

Neoddělitelnou součástí teoretického i praktického vyučování je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany. Ve výchovně vzdělávacím procesu musí výchova k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci vycházet z platných právních předpisů - zákonů, prováděcích vládních nařízení, vyhlášek a norem. Výklad vždy směřuje od všeobecného ke konkrétnímu, k tomu co je specifické pro daný obor. V této oblasti spolupracuje škola s profesionálem v oblasti BOZP a PO.

Prostory určené k vyučování musí splňovat podmínky pro zajištění bezpečnosti a hygieny práce a požární ochrany podle platných předpisů. Délka i obsah praktické přípravy žáků zakotvené v ŠVP vychází z platné právní úpravy. Školského zákona č. 561/2004 Sb., zákona č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, a ustanovení vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 288/2003 Sb. v platném znění, podle nichž je nutné respektovat zásady vztahující se k zakázaným druhům práce mladistvých.

Škola má zpracovanou kompletní dokumentaci k vyhledávání a eliminaci rizik spojených zejména s praktickými cvičeními v teoretickém vyučování a s odborným výcvikem. V podmínkách školy je problematika bezpečnosti práce a PO ve vztahu k žákům řešena v poučeních pro výkon odborného výcviku, v rádech učeben a ve školním řádu. Žáci jsou vždy na začátku školního roku seznámeni a prokazatelným způsobem poučeni v rámci vstupního školení bezpečnosti a ochrany

zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany, a to pro teoretickou výuku i odborný výcvik. Stejně tak, je vždy poučen nově příchozí žák.

Samostatné provozní řády jsou vypracovány pro tělocvičnu a posilovnu, pro všechny odborné učebny a pro všechny prostory, ve kterých probíhá odborný výcvik.

Žáci jsou seznamováni s návody k obsluze jednotlivých strojů a zařízení a místními provozně bezpečnostními předpisy. Při zajištění odborného výcviku na smluvních pracovištích je problematika BOZP smluvně ošetřena, žáci jsou poučeni vedoucím pracovníkem pracoviště.

V teoretickém vyučování jsou žáci poučeni vždy na začátku školního roku. Poučení stvrzují svým podpisem a třídní učitel je má založeno v třídní knize. V odborném výcviku jsou žáci poučeni na začátku školního roku, což stvrdí podpisem a učitel odborného výcviku zapíše do deníku evidence odborného výcviku. Do deníku evidence se zapisují i dílčí poučení.

Při školních aktivitách mimo prostory školy nebo mimo vyučování je stanoven dozor nad žáky, který seznámí žáky s programem a jeho riziky a poučí je o způsobech předcházení těmto rizikům prokazatelným způsobem.

7 Charakteristika spolupráce se sociálními partnery

Nejdůležitější jsou pro nás potřeby dětí a ty se snažíme naplnit spolupracováním s rodiči a jinými subjekty. Nadřízenou institucí nad výchovným ústavem je diagnostický ústav, který dříve zajišťoval rediagnostiku chlapců a následné umístění do takového typu zařízení, které je pro něj nejvhodnější. Nyní tuto funkci převzali místně příslušné soudy. Přicházejí k nám chlapci, pro které je náš výchovný ústav nejvhodnějším z hlediska pokračování ve vzdělávání v některém z našich učebních oborů.

Spolupracujeme také s jinými ústavami, a to formou návštěv, kdy se domlouváme na možném přestupu žáků. Tento přestup pak v konečné fázi schvaluje opět místně příslušný soud. S jinými ústavami pořádáme také pro chlapce společné aktivity, různá sportovní klání, soutěže.

Velmi potřebná je pro děti spolupráce s rodiči a Oddělením sociálně právní ochrany dětí (OSPOD), a to nejčastěji v případech dovolenek, školního prospěchu, chování, podmíněného propuštění a útěků chlapců. Kurátoři z OSPODu by měli vědět o všech věcech týkajících se dětí a měli by také podporovat jejich setkání s rodinou. Důležitý je také kladný vztah dítěte s kurátorem, což není vždy pravidlem.

Rodiče nechtějí vždy děti na dovolenky domů, a to z hlediska již nabytých zkušeností. Chování dětí je také často strategicky účelové a poté, co se dostanou k rodičům na víkend nebo prázdniny, či mají, co chtěli, se k rodičům opět obrátí zády a nechovají se k nim s respektem a vděčností, které by měli mít ve vztahu rodič-dítě.

Dalšími subjekty, které se zaslouhují v péči o mladistvé, je Probační a mediační služba. Ta se zabývá v souvislosti s naším zařízením zejména trestnou činností a chováním chlapců umístěných v našem ústavu. Spolupracujeme také s nízkoprahovými zařízeními typu k-centra (pro drogově závislé), při odchodu dětí také s kurátory pro dospělé, s Domy na půl cesty, s Odděleními sociální prevence pro mladistvé a mladé dospělé.

Útěky a trestnou činnost chlapců řeší v prvotním okamžiku Policie ČR. Pokud chlapec uteče, vypisujeme, za jakých podmínek uteče, co má s sebou, popřípadě zda uteče společně s jiným chlapcem. Tato zpráva se bezodkladně oznamuje nejbližšímu oddělení PČR. Tím okamžikem PČR zahájí pátrání po zmizelém.

Při předvolání k soudu se řeší trestné činy, útěky, podmíněčné umístění do ústavní výchovy a ochranná výchova dětí. Proto také spolupracujeme se soudy místně příslušnými s bydliště chlapců, kteří trestný čin, resp. provinění spáchali. Při řešení přestupků spolupracujeme s přestupkovými komisemi Městských úřadů, zde frekventovaně MěÚ Koryčany.

Jiným, neméně důležitým subjektem je státní zastupitelství. Jednou za tři měsíce kontroluje spisy, spolupracuje při kontrole dodržování trestů a také se sem oznamují mimořádné události týkající se chlapců.